

NOVINE

Glasilo krajevne skupnosti Rog

Srečno
2000

Št. 50

24.12.1999

NOVICE, 24.12.1999
JUBILEJNA 50. ŠTEVILKA

DRAGI PRIJATELJI	2
Milena OREŠNIK	
SPOŠTOVANE KRAJANKE IN KRAJANI, SPOŠTOVANI PRIJATELJI KOGA	3
Zdravko HLEBEC	
MLADOPOROČENCI V LETU 1999	4
MLADOPOROČENCI V LETU 1998	4
VABILO	6
KOZB Kog	
SPOŠTOVANE KRAJANKE IN KRAJANI KOGA!	6
Vili TROFENIK	
DELO SVETA KS KOG	8
Zdravko HLEBEC	
SPOŠTOVANE KRAJANKE IN KRAJANI!	8
Bogomir LUCI	
STANKO ČURIN ČASTNI OBČAN OBČINE ORMOŽ	9
Leonida PRAPOTNIK	
IMEJTE SE RADI, TO NIČ NE STANE... ..	11
Bogomir LUCI	
OB IZTEKAJOČEM SE LETU	12
Jože BALAŽIČ	
KDO SE GLEDA V OGLEDALO	12
Milena OREŠNIK	
"SVETI ANTON, NAJ POJE TI ZVON,"	14
Marjetica ŠKRLEC	
SONČNI MRK ALI KDAJ BO KONEC SVETA	16
Ivan ŠKRLEC ml.	
VARNA VOŽNJA V ZIMSKEM ČASU	18
Miran ČAGRAN	
UČENCI IN STARŠI SMO USTVARJALI SKUPAJ	19
Nevenka ŽGANEC	
Alenka MLINARIČ	
NAŠI NAJMLAJŠI	21
NEKOČ JE BILO DRUGAČE	26
Konrad KOLARIČ	
ZBIRANJE STARIH ORODIJ IN NAPRAV	27
Ivan LUCI	
GASILCI OB IZTEKU LETA 1999	27
Jožko KOLARIČ	
TEDEN TURIZMA 99 IN TURISTIČNO DRUŠTVO KOG	28
Turistično društvo Kog	
STATISTIČNA KRONIKA ZA OBMOČJE KRAJEVNEGA URADA KOG ZA LETO 1999	29
Jože PRAPOTNIK	
OBVESTILA	30
PLAČILO NAJEMNIN ZA GROBOVE	35
Zdravko HLEBEC	
AVTOBUSNI VOZNI RED	36

DRAGI PRIJATELJI

Pred nami je novo, čisto novo leto. Z njim bomo zakorakali v novo tisočletje. In kakor nalašč, so tudi naše tokratne Novice petdesete po vrsti, okrogla številka torej. Veselimo se skupaj, naj bodo tudi Novice ena lepa vez med nami, naj povezujejo vse ljudi našega majhnega, toda nam tako dragega kraja. Kot luna, ki sveti, ali sonce, tako nas lahko povezujejo lepe misli, ki so namenjene vsem, vsem enako, ali bolje rečeno, vsakomur toliko, kolikor hoče sprejeti.

Ko človek razmišlja, kaj napisati ali povedati ob novem letu, posebno pa ob tako pomembni prelomnici, kot je letos, ugotavlja, da sploh ne najde pravih besed. Za hip se ti celo zazdi, da takih besed ni, ki bi opisale občutke ob tem, kar je pred vrati. Najbrž ni zgolj slučaj, da živimo, ravno v tem času na tem mestu. Tudi o tem bi se dalo razmišljati. Nobena stvar na svetu ni slučajna, vse ima svoj namen, tako tudi naše bivanje tukaj in zdaj.

Vsak človek ima svojo življenjsko pot. Sam jo začrta. Trudi se, da bi bila čim bolj ravna in gladka. Toda življenje je pogosto kot neznana cesta, polna presenečenj in ovir, katere smo si največkrat, čeprav nevede, nastavili kar sami s svojim razmišljanjem ali z dejanji. Na cesti moramo voziti tako, da lahko v vsaki situaciji pravočasno ustavimo. To pravilo bi kazalo prenesti tudi na »življenjsko cesto«.

Delo je tisto, ki narekuje tempo našega življenja. V potu svojega obraza riše vsak po svoje življenjsko pot in premaguje ovire na njej. Kot je treba znati voziti kolo ali avto, je treba znati tudi živeti. Poleg dela moramo najti tudi čas za izobraževanje, za rast... za duhovno rast. Ko v mladih letih nehamo rasti v višino, ne smemo nehati rasti. Zdaj je čas, da rastemo na duhu, v širino – širino srca.

Duhovna rast nam daje modrost in ta se lahko kosa z delom. Če imamo notranje bogastvo, nam bo vsako delo prinašalo uspeh. Predstavljajte si čoln, ki ima dve vesli. Levo veslo je delo, desno je notranje bogastvo – modrost. Kam bomo pripluli, če bomo veslali samo z levim veslom, in če samo z desnim? Uporabimo raje obe hkrati, to pomeni, da delamo za vsakdanji kruh, hkrati pa poskrbimo za nenehno duhovno rast. (Trudimo se, da si vzamemo čas, sedemo nekam v tišino, se poglobimo vase in razmislimo o sebi, o svojem življenju – pošteno in brez sprenevedanja. Preberemo dobro knjigo, poučno življenjsko zgodbo, prisluhnemo lepi glasbi, gremo na sprehod...; Za te dejavnosti po navadi zmanjka časa, toda, a imamo čas za bolezen, ki je posledica preutrujenosti in nadčloveških naporov...?).

Pred nami je novo tisočletje. Kot nalašč, da začnemo nekaj na novo. Odločimo se, da bomo zaživelili na novo, drugače – lepše.

Zaveslajmo naravnost, v lepšo bodočnost, v novo tisočletje.

Želimo vam »mirno morje, ravno cesto, brez ovir«, predvsem pa toplino doma in veliko, neizmerno ljubezen, ki bi je bil lahko deležen vsak, ki ga na svoji poti srečate. Ljubezen, ki je dana, osrečuje tistega, ki daje in tistega, ki prejema. Ne da se je meriti, ne kupiti in ne prodati. Lahko jo samo damo. In več, ko je damo, več je imamo in večja je naša sreča.

*Še na mnoga srečna in vesela leta v
novem tisočletju,
da bi nas naše Novice še dolgo kakor
luna in sonce povezovale.*

*Poskrbimo, da bo naš ljubljani mali kraj
vsem prebivalcem raj na svetu.*

*V imenu uredništva:
Milena OREŠNIK*

***SPOŠTOVANE KRAJANKE IN KRAJANI,
SPOŠTOVANI PRIJATELJI KOGA***

Ob izteku tega tisočletja se vam v imenu sveta KS in svojem imenu zahvaljujem za sodelovanje in vsem skupaj želim

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE ,
SREČNO IN ZADOVOLJNO V NOVEM LETU 2000**

*Predsednik sveta KS Kog
Zdravko HLEBEC*

Sedaj, ko spet so prazniki pred nami,
Resnično naš človeški rod slavi.
Enkrat v življenju redki to dočaka, da drugo tisočletje pridrvi.
Človek naj človeku bo le človek,
Naj konča se vsaka slaba stran
Ob obilici veselja naj vsak od nas srečen čaka novi dan...

Vrisk, smeh, ljubezen in še sreča naj vse nas spremljajo.

Novo tisočletje je sedaj pred nami.
Od njega vsak želi mnogo lepih si reči,
Veliko naj bo smeha, še več pa zdravja-
Enako vsem vam jaz želim.
Malo, res malo naj bo trenutkov teme, žalosti.

Tegobe in zamere stare pa globoko v sebi zapečatimo.
In zares mi verjemite, da potem prav srečni bomo vsi.
Složno v bodočnost se zazrimo,
Odvadimo vseh nespodobnih, grdih se laži.
Čut in obzir imejmo do vseh soljudi.
Lepo potem zares bo v novem tisočletju.
Enkrat si vsaj priznajmo, da skoraj isti smo mi vsi.
Tisto, kar prej res ni bilo dobro,
je pozabljeno od vseh poštenih soljudi.
Upam srčno, da to niso samo želje, pač pa resničnost v bodočnosti!

Bogomir LUCI

MLADOPOROČENCI V LETU 1999

VZEMI SI ČAS:

- za misli - kajti razmišljanje je vir moči
- za branje - kajti knjiga je temelj modrosti
- za prijaznost - kajti ljubeznivost so vrata do sreče
- za delo - kajti delo je cena za uspeh
- za igro - kajti igra je skrivnost mladosti
- za sanjarjenje - kajti sanje so pot do zvezd
- za veselje - kajti smeh je glasba srca
- za ljubezen - kajti le ta je prava življenjska radost

Misli zbrala: Kristina PODGORELEC

Romana ŠKRLEC, Kog
Slavko PERC, Vodranci

Nevenka STOJKO, Jastrebcji in Gorazd POKRIVAČ, Jastrebcji *;

*Ker sta se poročila 18.12.1999, je bilo prepozno za objavo fotografije. Pričakujemo jo prihodnje leto!

MLADOPOROČENCI V LETU 1998

Sandra LUKMAN, Gomila
Darko BAJUK, Gomila

Mateja ŽALAR, Trgovišče
Davorin ŠTAMPAR, Vitan

Marjetka GROF, Ormož
Milan HLEBEC, Kog

Zlatka KERENČIČ, Jastrepci
Mirko STRELEC, Strelci

Sonja RAJH, Gor. Bistrica
Miran NOVAK, Gomila

Melita NEPUŽLAN, Lačaves
Božo ZEMLJIČ, Ormož

VABILO

Krajevna organizacija zveze borcev Kog vabi v ponedeljek, **27.12.1999**, ob **14. uri** na kulturno prireditev ob **Spominskem dnevu za vse v vojni padle Kogovčane**.

Program, ki so ga pripravili člani **Društva upokojencev »Zarja«**, bo potekal pred spomenikom v avli Osnovne šole Kog.

Slavnostni govornik bo gospod Kramar Martin, predsednik občinskega odbora zveze borcev.

Prisrčno vabljeni!

KOZB Kog

SPOŠTOVANE KRAJANKE IN KRAJANI KOGA!

V mesecu decembru, ko je naša pozornost posvečena predvsem bližajočim se praznikom je prav, da se ozremo na opravljeno delo v iztekajočem se letu, istočasno pa posvetimo pozornost tudi nalogam in delu, ki nas čaka v prihodnjem letu.

Za iztekajoče se leto 1999, ki pomeni prvo leto mandata novih občinskih organov, bi lahko ugotovili, da smo v občini Ormož namenili posebno pozornost, poleg reševanja vsakdanjih problemov v našem okolju, zlasti pripravi Statuta občine in Poslovnika občinskega sveta. Oba dokumenta sta bila sprejeta šele v mesecu septembru in predstavljata temeljni pogoj ne samo za delovanje občinskih organov, ampak tudi za učinkovito delo v krajevni skupnosti. S spremembo Odloka o gospodarskih javnih službah ter Odloka o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter uvedeno kategorizacijo občinskih cest, je podan okvir za delovanje krajevnih skupnosti naše občine, kot pomembne organizacijske oblike delovanja lokalne samouprave.

IN KAJ JE BILO KONKRETNEGA STORJENO NA OBMOČJU KRAJEVNE SKUPNOSTI KOG?

Na področju preskrbe s pitno vodo je bil obnovljen primarni vodovod s priključki v Lačavesi. Stroški za rekonstrukcijo vodovodnega omrežja so znašali 22.274.666,00 SIT in jih je v celoti pokrila občina s sredstvi občinskega proračuna. Občani, ki so se na novo priključili na javno vodovodno omrežje, so prispevali le simbolične prispevke. Zaradi poškodb pri izvajanju rekonstrukcijskih del, je bilo potrebno obnoviti tudi cesto v Lačavesi. Vrednost opravljenih del brez stroškov preplastitve s fino plastjo asfalta, ki bo izvedena v prihodnjem letu, znaša 4.697.591,00 SIT. Potrebna sredstva je v celoti zagotovila občina iz občinskega proračuna. Na področju modernizacije cestnega omrežja je bila izvedena preplastitev javne poti v Gomili v dolžini 1.350 m v vrednosti 5.286.887,00 SIT izključno s sredstvi občinskega proračuna. Poleg navedene javne poti je bila izvedena 1. faza modernizacije ceste Vodranci – Godeninci v dolžini 1.000 m. Stroški modernizacije znašajo 15.758.751,00 SIT, od katerih je prispevala krajevna skupnost 4.800.000,00 SIT, državni proračun 4.000.000,00 SIT, razliko v višini 6.958.751,00 SIT pa občinski proračun. Pri tem je potrebno opozoriti, da je znašala prvotna obveznost krajevnih skupnosti 6.000.000,00 SIT, vendar je bila sporazumno znižana za 1.200.000,00 SIT. Na tak način je bilo mogoče Krajevni

skupnosti Kog zagotoviti potrebna sredstva za obnovo cerkvene fasade, v skladu s sklepom o uvedbi krajevnega samopriskpevka, v višini 1.800.000,00 SIT.

Investitorstvo za obnovo cerkvene fasade je namreč morala, zaradi pomanjkanja sredstev in v skladu z veljavnimi predpisi, prevzeti občina Ormož. Krajevna skupnost Kog je prvotno načrtovala v svojem finančnem načrtu za obnovo cerkvene fasade le 600.000,00 SIT, občina pa je predvidela v občinskem proračunu finančno pomoč v višini 1.500.000,00 SIT. Ker znašajo stroški obnove cerkvene fasade, brez opleska in zunanje osvetlitve 3.809.162,00 SIT, je bilo potrebno zagotoviti manjkajoča sredstva in sicer iz krajevnega samopriskpevka dodatnih 1.200.000,00 SIT, iz občinskega proračuna pa dodatnih 509.162,00 SIT. Tako znaša skupni prispevek krajevnega skupnosti 1.800.000,00 SIT, občine pa 2.009.162,00 SIT.

Glede na navedeno je možno ugotoviti, da je za različna investicijska dela na območju Krajevnega skupnosti Kog v letu 1999 zagotovila krajevna skupnost 6.600.000,00 SIT, državni proračun 4.000.000,00, občina Ormož pa 41.227.057,00 SIT

Ob tej priliki bi želel opozoriti, da je v pripravi proračun občine za leto 2000, v katerem bo potrebno prvenstveno zagotoviti sredstva za izvedbo II. faze asfaltne prevleke na javni poti v Gomili in za izvedbo II. faze modernizacije javne poti Vodranci – Godeninci, kot je bilo dogovorjeno ob začetku izvajanja del na omenjenih dveh cestnih odsekih v letošnjem letu. Prav tako bo potrebno zagotoviti sredstva za dokončanje del pri obnovi cerkvene fasade ter ureditev ploščadi pred cerkvijo in parkirišča pred osnovno šolo. Dokončen obseg investicijsko vzdrževalnih del na infrastrukturnih in drugih objektih na območju Krajevnega skupnosti Kog bo znan šele po sprejetju občinskega proračuna predvidoma v drugi polovici meseca januarja.

Na koncu želim obvestiti krajanke in krajane, da na podlagi spremenjenih razmerij med občino in krajevno skupnostjo, občina iz sredstev občinskega proračuna v celoti zagotavlja sredstva za pokrivanje stroškov delovanja krajevnih skupnosti, redna vzdrževalna dela na javnih poteh, ki so v pristojnosti krajevnega skupnosti, vključno s stroški zimske službe. Na tak način je omogočeno sredstva iz naslova samopriskpevka usmerjati v najbolj potrebne investicije v skladu s sklepom o uvedbi krajevnega samopriskpevka.

Spoštovane krajanke in krajani Krajevnega skupnosti Kog!

**Dovolite, da vam ob tej priliki zaželim vesel božič, čestitam državni praznik –
Dan samostojnosti in zaželim zdravo, zadovoljno in uspehov polno novo leto
2000.**

Ormož, december 1999

župan
Vili TROFENIK

DELO SVETA KS KOG

V prejšnji številki smo vas že seznanili o delu sveta KS v prvem polletju, enako o finančnem poslovanju. V drugem polletju je imel svet 5 sej in obravnaval naslednje teme:

Pomembnejša opravljena dela:

- *tekoče delo v KS*
- *urejanje cestišč, nabrežin in jarkov*
- *urejanje pokopališča*
- *gramoziranje cest*
- *dokončanje vodovoda v Lačavesu*
- *otvoritev ceste na Vitanu*
- *izdelava in odobritev projekta za izboljšanje ponudbe ob VTC 15*
- *polovica prevleke v Gomili*
- *pridobitev sredstev iz demografije za cesto Jastrebcu*
- *modernizacija ceste 1000 m v Jastrebcu – Vodranci*
- *zimski služba*
- *priprave na teden turizma*
- *predlog čiščenja jarkov*
- *etnološka delavnica*
- *priprava predloga za prijavo JD*
- *priprava plana za leto 2000*
- *reševanje odvodnjavanja*
- *vzdrževanje pokopališča*
- *vzdrževanje javnih poti*
- *odprtje PTT in KTV linij*
- *izdaja novic*
- *plan zimski službe*
- *predlog modernizacije cest*
- *vrsta drugih del.*

Finančno poročilo bo podano po zaključnem računu v mesecu februarju.

*Predsednik KS Kog
Zdravko HLEBEC*

SPOŠTOVANE KRAJANKE IN KRAJANI!

Ker so na seji sveta KS Kog odločili, da naj o (ne) delu le-tega piše le predsednik, mi ne moremo nič drugega, kot to, da se tega tudi držim! Spoštovati moram voljo večine, pa čeprav želim!

Vsem želim vse najboljše v Novem tisočletju!

Bogomir LUCI

STANKO ČURIN ČASTNI OBČAN OBČINE ORMOŽ

Na svoji 14. seji, dne 13. decembra 1999, je Občinski svet občine Ormož podelil naziv častnega občana g. Stanku Čurinu s Koga.

Pred kratkim me je presenetil klic urednice kogovskih Novic, v katerem me je prosila, da opravi intervju z dobitnikom priznanja »ČASTNI OBČAN OBČINE ORMOŽ«: Ta naziv je namreč dobil, nam vsem znan, gospod Stanko Čurin. Kaj ga vprašati, kaj poudariti, na katero temo navezati pogovor so bila le ena izmed mnogih vprašanj, ki so mi v tistem trenutku rojila po glavi. Toda ob srečanju z gospodom Stankom beseda kar steče. Govori iz lastnih izkušenj, doživeto, njegove besede prihajajo iz srca, skratka prijetno je kramljati z njim. O tem se lahko prepričate sami.

- ***Kako se počutite kot dobitnik tega priznanja ?***

Gospod Čurin: » Moram povedati, da za to še sam nisem vedel in je to zame veliko presenečenje. Letos že drugo. Prvo je bilo mednarodno priznanje svetega Fortunata, ki ga je dobila naša družinska kmetija in sicer priznanje in naziv » Hiša kakovosti«. Ta diploma in zlata plaketa je bila podeljena Vinogradništvu in kletarstvu Čurin – Prapotnik z obrazložitvijo, da smo s svojim načinom in izborom vinskih sort, skrbjo pri obdelavi lastnih vinogradov, ter umnim kletarjenjem, pomembno prispevali k vrhunski kakovosti naših slovenskih vin. Za vse nas je to bilo veliko presenečenje, saj ta naziv dobiš tako, da to združenje spremlja tvoje delo brez tvoje vednosti. Steklenico vina dobi v trgovini, tako kot vsak drug kupec, ocenjuje tisto vino in za to ti ne veš nič. Spremljajo pa te 10 let. «

(Opomba : to priznanje se podeljuje ustanovam, proizvodnim organizacijam, vinogradništvu in kletarstvu, hotelom itd.; ki si nenehno prizadevajo ustvarjati za izboljšanje človekovega življenja, njegovega bivalnega okolja, še posebej na področju izboljšanja kulture pitja in prehranjevanja).

Priznanje »Častni občan občine Ormož« pa je še ena prijetna novica in hkrati presenečenje.

- ***Katere so tiste vaše zasluge, ki so največ prispevale k temu priznanju?***

Gospod Čurin: »Menim, da so mi to dodelili zaradi dolgoletnega uspešnega, požrtvovalnega dela v krajevni skupnosti in občini. Če začnem pri svojih sokrajanih, lahko rečem, da sem marsikateremu pomagal v stiski, rešil tudi življenje. Najbolj mi je ostal v spominu Kolaričev Kondrad, ki si je pri reševanju iz ognja prerezal žilo in izginil. Sledil sem traku krvi in ga našel napol mrtvega. S svojim avtom sem ga peljal na Ptuj, poklical zdravnika in tako pomagal, da je okrevljal. Spominjam se tudi časov, ko sem čistil kogovske ceste in skušal ugoditi vsakemu posamezniku, čeprav se je našel kdo, ki je dejal, da sem za to plačan, toda neprespanih noči, dela v mrazu se ne da poplačati. To niso edini primeri dela, ki ni plačano in se tudi ne da plačati. Darovali smo tudi za gradnjo lovskega doma, za krajevni dom, potem za obnovo po osamosvojitveni vojni ter tudi drugače pomagali prizadetim v različnih neprijetnih situacijah.«

- ***Kaj vam pomeni trta, vino, gorice?***

Gospod Čurin: » V to sem vložil vse svoje življenje in se potegoval ne le za osebni interes ampak tudi za interes vse Slovenije. Menim, da vsa moja priznanja niso bila podeljena brez trdne podlage.«

- ***Pred kratkim ste praznovali okrogli jubilej – 70. rojstni dan. S katerimi besedami bi strnili teh 70 let?***

Gospod Čurin: » Moja življenjska pot je bila tudi trnova pot. Že rodil sem se tako rekoč v kriznih časih, potem je bil ubit kralj, prišla je 2. svetovna vojna in z njo Nemci. Bil sem že dovolj star, da sem uvidel, kaj se dogaja. Za čas stare Jugoslavije so nas hoteli pregnati iz hiše. Leta 1947 se me zaprl, pretepli, 11 dni sem ležal na mrazu in se prehladil, česar posledice čutim še danes.

Kasneje sem se odločil za drugačno vizijo svojega življenja. Najprej sem odprl gostilno, kar pa ni bila dobra odločitev, saj sem ugotovil, da v njo zahajajo v večini taki ljudje, ki jim je do pretepanja in divjanja. Pa sem jo zaprl. Kasneje sem postal nakupovalec mošta in tudi vina, skušal sem se redno zaposliti na takratni Perutnini oziroma kasnejši Drogi. Na osnovi prigovarjanja prijateljev, znancev, češ, da sem jaz človek za nekaj drugega in tudi zaradi mene samega, sem se leta 1963 odločil, da grem samostojno pot. Začel sem kmetovati. Leta 1971 smo že ustekleničili ali po naše »flaširali« vino. 1973 smo se prvič

predstavili na vinskem sejmu, prve steklenice našega vina so šle v znana hotela Interkontinental in Eksplanado, kar je bilo takrat za Kog nekaj novega. Tako smo pokazali Kogu, da se da živeti od vina. Tisto leto smo imeli že 6 ha goric. Leta 1972 sta se Slavko in Jelka poročila, začela delati in predstavljala mlado pomoč. Začeli smo širiti prostore. Leta 1983 sem ob ustanovitvi postal predsednik društva vinogradnikov, katerega podpredsednik sem še danes.«

- ***Kaj menite, kakšno je mesto vinogradništva v današnjem prostoru in času?***

Gospod Čurin:« Evropa prihaja. Mi smo na geografsko zavirljivem mestu in tega se moramo zavedati. Prav tako kot tega, da imamo možnosti pridelovati vino, ki ustreza svetovnim merilom, kvalitetno vino, nad cenovnim razredom 5 DM. Vina v cenovnem razredu do 5 DM je ogromno in to moramo imeti vedno pred očmi, kajti drugače se bomo izgubili.«

- ***Kaj bi svetovali kogovskim in drugim vinogradnikom?***

Gospod Čurin: » Glavni cilj vseh mora biti borba za kvaliteto in ne za kvantiteto. Naši vinogradniki delajo največjo napako pri sami trgatvi. Če ne trgaš zrelega, suhega grozda ne moreš pričakovati dobrega vina. Pomembno bi tudi bilo, da bi delali z združenimi močmi, se vključevali v društva, kajti posameznik bo težko kaj dosegel. Kogovčani imamo eno veliko napako. Preveč smo razdeljeni v tabore, pa naj bodo to politični ali drugi. Imeti bi morali enotne cilje, enotne želje. Tako kot večina Slovencev imamo bolezen, ki se ji reče zavist.«

- ***Kakšni so vaši načrti za prihodnost?***

Gospod Čurin: »V zadnjem času me pesti bolezen, ne čutim več take delovne zagnanosti. Še pred časom ni bilo dela, ki ga ne bi opravil ali kot mi rečemo, ki bi se mi »vnožalo«. Bolezen mi jemlje energijo. Imel sem kup ambicij, idej, ki jih bom sedaj delil z drugimi člani naše družine, saj sem letos vse predal mladim, tako da družinska kmetija Čurin – Prapotnik prehaja že v tretje koleno.«

- ***Vsi vemo, da je bil svoj čas vaš velik hobi tudi lov. Ste ga sedaj opustili?***

Gospod Čurin: » Res je bil lov moja velika strast in hobi od leta 1947, torej 53 let, toda v zadnjem času sem uvidel, da lov ni več koristen za kmeta. V lovstvo sem vložil veliko truda in požrtvovalnosti. Zagovarjam tezo, da bi lov moral biti pomembna gospodarska, kmetijska veja. Preko lovstva bi se dalo organizirati turistične love, tako bi prodali marsikatero steklenico vina in kakega prašiča. Turisti bi spoznali Slovenijo, Kog. Lovci mora biti ljubitelj in ne »streljač«. Lovci na trofeje uničujejo lovstvo. Mnogi streljajo zajce, fazane, poljsko jerebico, a teh skoraj več ni. Velika divjad pa dela veliko škodo prav kmetu.«

- ***Bliža se čas Božiča. Kako se ga vi spominjate iz svojega otroštva?***

Gospod Čurin: » Tudi v času mojega otroštva je bil Božič nekaj težko pričakovanega. Čeprav je razhajala revščina, smo vseeno praznovali. Ni bilo razkošno okrašene smreke, ampak orehi zaviti v folijo, piškoti, ki jih je spekla mama in tega smo se veselili. Včasih je bilo pod smreko tudi kakšno darilce, vendar ne tako kot ga najdemo pod drevescem danes. Ampak tisto, kar smo otroci potrebovali v šoli in za vsak dan, npr.: kakšni čevlji ali obleka. Praznovali smo v soseščini, kar se danes redko zgodi, saj sosed sosedu komaj še poznamo. Hodili smo tudi k Polnočnici. Spomnim se kako smo šli peš iz Vodranec in me je dedek vodil za roko. Včasih nam je pustil na kor, kajti sam je bil organist.«

- ***Katero izmed svojih vin bi nam priporočali za Božič?***

Gospod Čurin: » Priporočal bi vam »papeževo vino«. To je vino, ki ga je pil papež na prvem svojem obisku v Sloveniji. Še danes se enkrat zahvalim našemu nekdanjemu župniku, dr. Bedernjaku, ki nam je omogočil, da smo na teološkem konciliju v Vatikanu, s svojim vinom častili teologe sveta. Za to vino se nam je zahvalil sam papež, z lastnoročnim podpisom, kar nam predstavlja ogromno priznanje in vzpodbudo.«

- ***Kaj bi zaželeli Kogovčanom ob bližajočih se praznikih?***

Gospod Čurin:«Vsem želim predvsem zdravja, sreče in zadovoljstva, predvsem pa dobrega medsebojnega sporazumevanja.«

Leonida PRAPOTNIK

IMEJTE SE RADI, TO NIČ NE STANE...

To so bile zadnje besede, ki mi jih je izrekla ob slovesu naša babica Erna Meško. Mislim, da v naši KS ni človeka, ki ne bi slišal za Erno Meško, kmetico in pisateljico iz Lahonec, kot so jo mnogi poimenovali.

Rojena je bila v Loperšicah, 21. marca 1911. Otroštvo in mladost je preživela v rodni Loperšicah, pozneje pa v Ormožu, kjer je imel njen oče mlin. Nekaj časa pa je preživela tudi na Smolniku, od koder je bila njena mati. Po končanem šolanju se je zaposlila na banki. Tam je spoznala tudi svojega življenjskega sopotnika Maksa Meška iz Lahonec. 1935-ega leta se je poročila in preselila na Meškovino v Lahonce. Na kmetiji je pomagala možu in hkrati bila v veliko oporo svojim osmim otrokom. Bila je majhna ženska z velikim srcem, čemur priča tudi dejstvo, da je pod svojo streho bila pripravljena vzeti tudi otroka, ki so mu prezgodaj umrli starši. Vzgojila je torej devet otrok in tudi vzrejenec Vinko jo je klical za mamo, kar je dokaz, da ga ni zanemarjala.

Za pokojno Erno lahko trdimo, da je vedno znova bila sposobna spretno krmariti med vsemi pastmi, ki ji jih je pisalo življenje. V vsakem človeku je bila sposobna najti tisto, kar je bilo dobro. Vsakega naključnega popotnika, slehernega tujca, ki ga je pot zanesla v Lahonce, je sprejela z vso ljubeznijo in spoštovanjem, ki si ga je zaslužil človek.

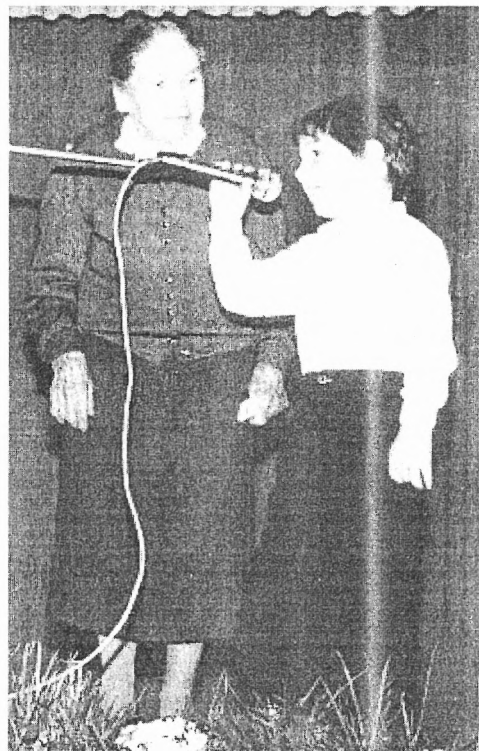
Srečanje z našo babico je bilo zmeraj pravo doživetje, vedno znova je vedela povedati kaj novega, življenjskega. Bila je vsestransko razgledana. Imela je to sposobnost, da se je vedela v pogovoru prilagoditi sogovorniku, nikoli pa ni z ničemer pokazala, da bi bila kaj več vredna od drugih! Prav to je bilo tisto, kar sem sam pri njej najbolj cenil... Sprejela te je kot sorodnika, kot svojega.

»Nisem nič posebnega, živela sem življenje, kot vi!« je poudarila dostikrat, kadar je kje javno nastopala. Še letos se je z veseljem odzvala povabilu, da je nastopila ob materinskem dnevu na Kogu s svojim pravnukom. To je bil dejansko njen zadnji javni nastop...

Leta trpljenja in trdega kmečkega dela so terjala svoj davek. Nič ni večno, tako žal ni moglo biti večno življenje Erne Meško. Ostal pa bo spomin na mamo, babico in prababico. Sčasoma bo prenehala bolečina, ki se je začela ob izgubi te majhne ženske z velikim srcem. A vendar bo ostal spomin in ostalo bo tudi to, kar ostane za redkimi. V življenju je izdala dve knjigi z naslovoma: Rada bi vam povedala in Še bi vam rada povedala. V pripravi na tisk je pa še zbirka njenih pesmi.

In kadarkoli bom stal ob knjižni polici se bom vedno znova spominjal tiste majhne, sključene postave z blagim nasmeškom na obrazu. Ja, takšna je bila, vedno nasmejana in dobrodušna. Za našo družino je bila babica, mnogim drugim, ki pa so jo globoko spoštovali, pa pisateljica in kmetica iz Lahonec.

V spomin nanjo pa si globoko v sebi zapomnimo besede, ki jih je izrekla dostikrat: »Imejte se radi, saj to nič ne stane!« Imejmo se radi in se naučimo spoštovati vsakega človeka. Potem bomo spoštovanja deležni tudi mi vsi.

Bogomir LUCI

OB IZTEKAJOČEM SE LETU

Dr. Metla je prosil pred sedmimi leti, da ne bi v Novicah pisali samo o nekaterih ljudeh, da bi tudi v Gomili kaj napisali in poslali v krajevni časopis.

Bil je sestanek gradbenega odbora, pa ne bi pisal vsega, kar je bilo rečeno, sta pa dva odstavka, ki povesta vse. (Citiram.) »Člani gradbenega odbora se počutimo izigrane in zapostavljene, saj imamo občutek, da naše pripombe, zahteve, predlogi, ki smo jih posredovali KS, niso bile upoštevane. Hodili smo na sestanke, odločali so vedno drugi, čeprav smo sami dali pobudo za asfalt, vodovod in telefon. Minilo je sedem let in ljudje v Gomili pri Kogu se počutijo osramočene in izigrane s strani občine in KS.«

Danes pa se lahko zahvalimo gospodu Trofeniku za opravljeno delo in dano obljubo, da bo delo dokončal drugo leto.

Lepo je v našem kraju.

Ne verjamem tistim, ki pravijo, da je življenje le boj za preživetje. To, da si močnejši ali v prvi vrsti, ne pomeni, da lahko pobereš vse. Ko to počneš, podiraš ravnovesje in pelješ sebe in okolje v pogubo. Ljubezen, ki jo vsi tako čislamo in obenem zanikamo, pogojuje v vseh

svojih vidikih razumevanje, sočustvovanje, podporo in željo po dejanjih. Če bi vsi dajali, bi lahko vsi sprejemali.

Ta resnica nima nobene zveze z vero in politiko. To je naravni zakon, ki ga ljudje že stoletja hočemo izigrati. Ljubezen in medsebojno sodelovanje izključujeta željo po oblasti.

Medsebojno sodelovanje v KS zelo pogrešam. Zakaj? Zakaj samo kritike? Pustimo tiste, ki so se odločili, da bodo delali, naj delajo tako, kot so si svoje delo zamislili, krajani Koga pa bomo vedeli za kulturno življenje. Tudi oni rabijo pomoč, zato tisti, ki toliko kritizirate, stopite zraven in z vašo pomočjo bo na Kogu spet lepo in veselo.

Moja želja je, da bi s pomočjo vseh krajanov nadaljevali z deli, kajti s tem bomo pripomogli, da bo naš kraj lepši, privlačnejši in vsi bomo bolj zadovoljni.

Prihaja Novo leto, zato ob koncu mojega pisanja izkoristim to priložnost, da vsem zaželim vse najboljše v letu 2000.

Jože BALAŽIC

KDO SE GLEDA V OGLEDALO

Zrcalce, zrcalce na steni, povej, katera najlepša v deželi je tej,... Pravi pravljica o Sneguljčici. Dokler zrcalce govori hudobni mačehi tako, kot ji je všeč, je dobro. Nekega dne pa reče: »...Sneguljka je lepša, kot ti!« Takrat se začne za Sneguljčico pravi pekel. Čarovnica ne sprejme resnice o svoji lepoti in preganja ubogo deklico do onemoglosti.

To je le pravljica, toda vsaka pravljica nosi v sebi neko sporočilo.

Tudi v vsakdanjem življenju se pred našimi očmi odvija nešteto takšnih in drugačnih pravljic. Čimprej moramo začeti vanje verjeti, da bomo lažje razumeli življenje.

Tudi mi se vedno gledamo v ogledalo, čeprav tega ne priznamo, ne sebi in ne drugim. Tudi mi ne verjamemo ali nočemo verjeti, kar nam to ogledalo pripoveduje.

Kot ogledalo nam služi naš sosed, sodelavec v službi...nek krajan ali krajanka, ... nekdo, ki nam mogoče ni všeč ali ima napake, ki nam niso všeč, mogoče pa počne nekaj, kar nas vznemirja ali celo jezi.

Ko gledamo nekoga, ki ima takšne in drugačne grde lastnosti in nas to vznemiri tako daleč, da o tem nenehno razmišljamo ali celo na dolgo in široko o tem z nekom razpravljamo, to pomeni, da so tudi v nas take in podobne slabe

lastnosti in zato nas to vznemirja in težko prenašamo takega človeka. Ta človek nam služi za ogledalo in mi se gledamo vanj. To trditev je težko vzeti zares in ji verjeti, toda kdor je pošten, bo to storil in ugotovil sam pri sebi, da drži.

Če bomo človeka, ki greši, opozorili na napake, ki jih pri njem vidimo in nam gredo na živce, bo človek, ki nosi v sebi podobno, reagiral burno. Takoj se bo odzval in »udaril nazaj«. Tisti ljudje, ki vidijo pri drugih veliko napak in slabosti in se ob teh tujih napakah vznemirjajo, o njih pripovedujejo drugim (opravljajo soljudi, ali še bolj podlo, da si izmišljujejo še dodatne napake ali jih povečujejo..., govorijo neresnice...), imajo sami gotovo še več nečednosti na svoji duši in telesu, saj jih vznemirja točno tisto, kar je v njih in hoče ven. To pomeni, da gledajo iveri v očesu drugega, bruna v svojem očesu pa ne opazijo.

Vsak človek je v osnovi dober. Vsak si nekje globoko v sebi želi biti dober, delati dobro. Naš notranji dobri človek želi premagati slabega, hoče ven, hoče, da je človek samo dober. Zato nam pošilja misli, ki bi jih morali misliti in razumeti. Toda nam te misli niso všeč. Ne maramo priznati, da imamo mi takšne lastnosti, ki jih vidimo na drugem. To bi pomenilo, da bi morali nekaj v svojem življenju spremeniti, tega pa nočemo, ker to zahteva preveč naporov.

Ljudje zelo radi ocenjujemo delo drugih.

Tisti, ki moramo v življenju nenehno ocenjevati delo drugih, si želimo, da to ne bi bilo potrebno, saj ugotavljamo, da je to opravilo zelo odgovorno in nehvaležno, saj lahko mala napaka naredi veliko škodo.

Kdor pa v življenju nima take funkcije ali celo dela, pa bi le rad ocenjeval. Ne pomisli, da lahko naredi še večjo škodo, saj mogoče sploh ne pozna okoliščin, v katerih je bližnji neko delo opravil. Mogoče tega dela sploh ne pozna, ga v življenju ni nikoli delal.

(Mislim, da nam je vsem jasno, da sem ne spadajo ljudje v javnih službah, ki so bili voljeni in so odgovornost sprejeli ali se celo borili zanj, oni so odgovorni tistim, ki so jih volili. Vsak lahko ocenjuje njihovo delo, da večje jih bo drugič spet volil ali ne. Toda svojih ugotovitev ne bo naznanjal okoli, saj ima nekdo drug lahko drugačno mnenje. Vsak ima svoje oči in z njimi vidi drugače. Vsak ima do tega tudi pravico. Tudi na delovnem mestu nas ima delodajalec pravico ocenjevati, ker smo s svojim vstopom v to službo to že sprejeli.) Če smo poštene in vidimo pri nekom nepravilnosti in smo odgovorni

zanje, bomo prizadetega opozorili na samem. Pošteno mu bomo povedali, da ne dela prav. Če to ne zaleže, bomo poklicali odgovorne in skupaj bomo razrešili problem, ki je nastal.

Kdor rad ocenjuje delo drugih, ne da bi bil za to poklican in odgovoren, ta je kot hudobna mačeha, ki ji ni všeč, da je Sneguljčica lepša od nje. V sebi nosi en kup težav, napak, njegovo delo je napravljeno na pol, ihti, se zaletava in buta zdaj v enega, zdaj v drugega in povsod, kjer se pojavi, naredi zmedo. Povsod, kamor pride, ga pri ljudeh vznemirjajo napake, potem jih analizira povsod, koder hodi in jih zlepa ne pozabi. Nekaj ga iz njegove notranjosti sili (njegove napake), da kar naprej premleva, kar ga je vnelo.

V bistvu mu ljudje povsod, kamor pride, služijo za ogledalo, vidi se v njih, v njihovih napakah vidi svoje napake, vendar si tega noče priznati.

Vidi se v ogledalu, a noče sprejeti resnice, ki jo ogledalo prinaša.

Tudi to pisanje bo nekatere razvnelo, saj se bo v njih zganilo negativno, zbudilo jih bo in bodo poskočili.

Marsikdo pa bo ostal miren, zadovoljen, da v njem ni slabosti, ki bi ga ob branju tega vznemirile. Še bolj bo pazil na svoje vedenje in v svoje življenje vnašal še več dobrih del in nasploh dobrote. Trudil se bo, da bo pri sebi odpravljaj napako za napako, saj jih bo ravno tako spoznal, (malo ljudi na svetu je popolnih). Na tak način bo notranje rasel. Opazil bo napake pri ljudeh, a se ne bo vznemirjal, saj sam teh napak nima in o njih ne govori. Trudi se, da s svojim vzgledom spodbuja ljudi k dobroti in poštenju. Če pa je poklican, da na napake opozori, bo storil to tako, da bližnji ne bo užaljen in prizadet, kljub temu pa bo o svojih napakah razmislil in se lotil njihove poravnave.

Tako bomo vsi zadovoljni, saj bo manj zamere in trenj med ljudmi. Manj bo hudobnih mačeh in manj nedolžnih lepih Sneguljčic, ki jih samo njihov princ lahko reši iz krempljev hudobne čarovnice.

Življenje bo lepa pravljica, v katero je vredno verjeti.

Milena OREŠNIK

"SVETI ANTON, NAJ POJE TI ZVON,...

...*varuj živino nam, polje in dom*", piše na enem od novih zvonov v našem zvoniku. Posvečena sta sv. Bolfenku in sv. Antonu Puščavniku, ki sta nam hkrati blizu, saj sta naša farna zavetnika, pa tudi daleč, saj o njiju pravzaprav ne vemo veliko. Zato sem za vse nas pobrskala po "svetniški" literaturi, prednost pa sem dala sv. Antonu, ker je pred nami njegov god, "Antunovo". Izvedela sem sledeče.

ŽIVLJENJE

Njegovo *otročstvo* se je začelo okoli l. 250 v srednjem Egiptu. Zelo premožni in krščanski starši živeli z Antonom in njegovo sestro čisto zase in v pristrčni ljubezni.

Ko je bil Anton star dvajset let, sta bila otroka že siroti. A njegov pogled na svet je bil takrat že ponotranjen. Popolnoma je zaupal božji besedi, zato je čisto dobesedno razumel tudi evangelijski klic, ki ga je slišal v cerkvi: "Ako hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim..." (Mt 19,21) Zemljišča je prepustil sosedom, drugo imetje razprodal, veliko vsoto razdelil ubogim, le sestro, katere skrbnik je bil, je skrbno zavaroval pred pomanjkanjem.

Takratni kristjani so se k nemoteni molitvi radi začasno umikali v samoto. Tako se je tudi sam umaknil v samoto blizu rodne vasi, kasneje pa še dlje, v neobljudeno gorovje. To je bil začetek njegovega *puščavniškega življenja*. Razlika med njim in ostalimi kristjani je bila v tem, da se v "svet" ni nameraval več vrniti. V puščavi je molil in se postil, pa tudi obiskoval druge puščavnike. Kmalu je, skoraj nevede, postal svetovalec in vodnik prvih puščavnikov.

Včasih pomislimo, da so ljudje, ki jim je bilo svetništvo "že namenjeno", to dosegli brez večjih težav in preizkušenj, s kakršnimi se srečujemo navadni smrtniki. Vendar je imel tudi Anton *težave*. Opojnost prvega navdušenja je kmalu prešla. Boril se je s slabimi nagnjenji, svoje je dodala še egiptovska vročina, ni mu bil prihranjen niti občutek zapuščenosti. Šele pri 35. letih, ko se mu je prikazal Jezus, je prišel spet do notranjega miru.

Še vedno pa se je bal sebe in drugih ljudi. Umaknil se je še bolj v gore, preživil se je z zelišči in kruhom, ki so mu ga prijatelji prinašali pol leta (egiptovski, na poseben način pečen kruh, se vse leto ne pokvari) in spet molčal dolgih dvajset let. Pa vendar je imel čedalje več posnemovalcev, saj so ljudje pri njem iskali duhovno pomoč. Ko jim je začel pomagati, se mu je "odprlo" in prišlo do *preobrata*: ko je ljudi pridobil za Boga, se jih ni več bal. Tako se je celo trikrat vrnil v "svet" in odšel v Aleksandrijo – pomagat ljudem, ki so jih ujeli preganjalci kristjanov, pa tudi branit krščanski nauk proti takrat nastalemu arijanskemu nauku (ki spodbija krščanski nauk o sveti Trojici). Trejtjč je šel tja malo pred smrtjo, še prej pa zbral ob sebi svoje najzvestejše učence in tako je nastala do tedaj neznana oblika *puščavniške skupnosti*, iz katere se je kasneje razvila meniška skupnost.

Tako je Anton postal tudi *izvrševalec* božje besede, ne le poslušalec. Dočakal je kar 105 let in prav do smrti naj bi imel bistre oči, močne zobe in prožno hojo, torej zdravo telo, čeprav zanj ni pretirano skrbel.

ČEŠČENJE, OBIČAJI IN UPODOBITVE

Življenje sv. Antona Puščavnika (ali tudi Velikega) je opisal njegov sodobnik sv. Atanazij in ta biografija se je širila tako na Vzhodu v grškem izvirniku, kot v zahodnih deželah v latinskem prevodu. Prebral jo je tudi sv. Avguštín in bila naj bi povod za njegovo spreobrnjenje. Natančno je sv. Antona poznal tudi sv. Martin in o njem mnogo govoril. Tako je razširjeno *češčenje* sv. Antona povsod tam, kjer je bil v časteh sv. Martin.

Prav tako so ga spoštovali ostali ljudje, saj nikakor ni bil brezbrizen do javnih zadev. Ko je npr. nastala lakota, je naročil svojim sobratom zasejati več žita in ga poslal v prestolnico. Bil je svetovalec cesarja Konstantina in sodelavec škofa sv. Atanazija. Že za časa življenja pa je slovel tudi kot *čudodelnik*.

Ko so l. 561 odkrili njegov grob, so relikvije prepeljali v Aleksandrijo, Carigrad, Rim in več krajev na Francoskem. Tako se je češčenje še razširilo. Častili so ga posebno v družbah *hospitalitov* in *antonianov*, ki so vodili sv. Antonu posvečene zavode za umsko prizadete. Ljudje so jim radi dajali hrano, zlasti prekajeno svinjsko meso in klobase, s čimer naj bi si zagotovili poseben blagoslov pri reji domačih živali in varnost pred boleznimi. Tako je postal sv. Anton *zavetnik vseh domačih živali*. Na papeškem dvoru in na splošno v Rimu so 17. januarja uvedli poseben blagoslov konj, drugod blagoslov hlevov. Ponekod so pred svetnikovim godom zažigali grmade in hranili tam pridobljeno oglje. V krajih, kjer ni bilo hospitalov ali antonianov, pa so ljudje prinašali darove duhovnikom, da jih porabijo za reveže. Če je bil vmes kruh, so zaupali, da tudi ta pomaga proti živalskim boleznim.

V Sloveniji je sv. Antonu posvečeno kar 9 župnijskih in 41 podružničnih cerkva ter nešteto oltarjev in znamenj. Največ jih je v ljubljanski nadškofiji, v mariborski škofiji pa je najbolj znana božja pot pri sv. Antonu na Pohorju. Njegov oltar so dostikrat postavljali zunaj cerkve, včasih je celo bolj češčen kot svetnik, ki je zavetnik župnije.

Sv. Antona radi *upodabljajo* s prašičkom, zvoncec in palico v obliki črke T (tako so v srednjem veku večkrat izdelovali ali slikali križ). Za takšno upodobitev sta dve razlagi. Prva je, da so ta znamenja povzeta po pravicah in navadah hospitalitov, ki so nabirali darove za svoje zavode tako, da so nosili s seboj zvonec in palico za znamenje svojega stanu in tako zbirali miloščino. Smeli so tudi voditi prašiče po mestnih ulicah (kjer je bilo drugim to prepovedano). Druga razlaga je verjetno domišljajska; nastala je, ker tudi sv. Antonu v puščavi ni bilo prizanešeno s preizkušnjami – nečistimi mislimi, in ker velja prašič za "nečisto" žival. Z zvončkom in palico naj bi sveti puščavnik te skušnjave odganjal.

Iz zgornjega je lahko razumeti, da so imeli sv. Antona za *priprošnjika* kaj različni stanovi: živinorejci, svinjski pastirji, ščetarji, rokavičarji, mesarji, grobarji, gasilci, peki.. Prosili so ga pomoči proti ognju (ker so neko možgansko bolezen poimenovali "ogelj sv. Antona"), kužnim boleznim in različnim vnetjem.

Tudi po Sloveniji je še po mnogih krajih *običaj*, da na god sv. Antona darujejo cerkvi prašičje krače, pleče in klobase – s priporočilom za zdravje pri reji prašičev. Na ta dan je nekdanja živina "praznovala" – počivala in bolje jedla. Na Jezerskem so na ta dan darovali sv. mašo in tudi nabirko za zdravje prašičev. Da ga ločijo od sv. Antona Padovanskega, ga pogosto imenujejo tudi "prašičkov Anton" ali (v Kostanjevici) "sveti Anton prešičkar".

Sv. Anton Puščavnik je pri nas eden od "*sredozimcev*" (svetniki od Novega leta do svečnice, to so sv. Neža, sv. Boštjan in sv. Vincenc). Z njim je povezan vremenski pregovor: *Če sveti Anton z dežjem prihaja, se dolgo potem zemlja napaja*.

Ta priljubljeni svetnik slovi tudi kot mogočen *posredovalec pri izbiri zakonskega sopotnika* (ker je, kakor je bilo Antonovo življenje, tudi zakon poln preizkušenj). S tem je povezanih kar nekaj običajev, zlasti pri sv. Antonu v Špitaliču, pa tudi pod cerkvijo na Šmarni gori je votlina z zvončkom, za katerega je treba potegniti, če vas tarejo zakonske skrbi. Marsikje poznajo tudi šaljivo pesem o še premladem dekletu, ki pa se že priporoča za možička:

Naj zaključim nekoliko resneje. Sv. Anton Puščavnik je res eden izmed tistih svetnikov, v katere so verniki ohranili več kot tisoč let isto zvestobo in zaupanje – tudi na Kogu. Zapisala bom le še njegovo lastno misel oz. spoznanje, za katerega je moral v dolgih letih tudi sam dozoreti:

"Kadar se zadržujete v molku, si ne domišljajte, da ste opravili veliko krepostno delo. Rajši si priznajte, da niste vredni, da bi govorili."

Torej – aktivno in z veliko dobre volje na prag tretjega tisočletja!

*Na klinčku visi kijkljica,
kijkljica nabrana –
rasti, rasti, Micika,
da ti bode prava!*

*Na hribčku cerkvica stoji,
v njej svet' Anton kraljuje,
njemu se priporočim,
da moža mi sposluje!*

*Če svet' Anton me uslišal bo
in dal mi bo možička,
mu vsako let' prinesla bom
pitan'ga prašička!*

Viri:

1. Svetniki in godovni zavetniki za vsak dan v letu. – Ljubljana: Mladinska knjiga, 1995
2. Leto svetnikov. 1. del. – V Ljubljani: Zadruga katoliških duhovnikov, 1968
3. Kuret, N.: Praznično leto Slovencev. 2. knjiga. – Ljubljana: Družina, 1989

Marjetica ŠKRLEC

SONČNI MRK ALI KDAJ BO KONEC SVETA

"Zaradi premajhnega zanimanja je bil konec sveta prestavljen...."

Približno takšen zapis sem zasledil po končanem sončnem mrku (uporabljal bom ta izraz, ker je bolj udomačen, čeprav je doslednejši Sončev mrk) na eni od zanimivih spletnih strani. Res je, konca sveta ni bilo, res pa je tudi, da ni manjkalo ljudi, ki so nekaj dni pred nastopom sončnega mrka verjeli v konec sveta ob tem pojavu. Pa je šlo za čisto navaden (pri nas sicer zelo redek) nebesni pojav.

Če že bo konec sveta, potem hočem *'sedeti v prvi vrsti'*. Tako sem razmišljal in se odpravil z družino opazovat sončni mrk v središče dogajanja, torej na območje, kjer so obljubljali popolni sončni mrk...

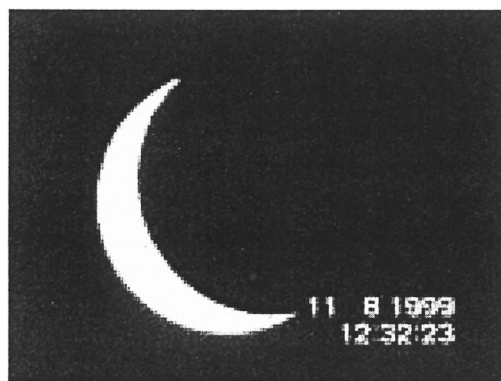
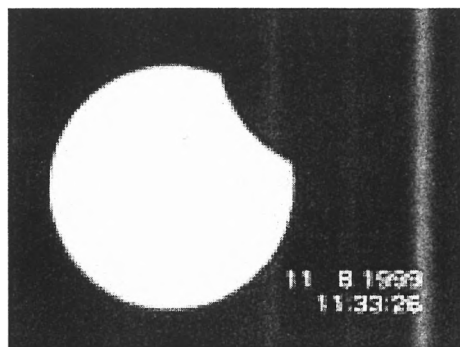
Kako sploh pride do tega pojava? Če je Luna natanko med Zemljo in Soncem, potem na tankem pasu Zemljine površine Luna (delno ali popolnoma) zakrije sonce. V teh krajih je potem viden delni, v zelo ozkem pasu pa tudi popolni sončni mrk. Vse skupaj je tako, kot če bi s palcem zakrili Sonce, le da je palec Luna. Po vsej Zemlji so mrki dokaj pogosti. Tako lahko nastopijo do trije Lunini mrki letno, do 5 delnih sončnih mrkov letno, v zadnjem stoletju pa je nastopilo tudi 145 popolnih mrkov. Na določenem kraju Zemlje se pojavi popoln Sončni mrk vsaka 3-4 stoletja. Ker se Luna odmika od Zemlje (38 mm na leto), v daljni prihodnosti Luna tako ne bo mogla več popolnoma zakriti Sonca in popolnih sončnih mrkov ne bo več ... Res pa je, da nas tudi ne...

Zelo zanimivi so pojavi ob popolnem sončnem mrku: *prihod sence od zahoda, Bailijevi biseri, Diamantni prstan*, ob sami popolnosti pa *rdeča kromosfera, korona*, vidijo se zvezde (ozvezdja Leva in Oriona) in planeti Merkur, Venera...

Tako teorija. Kako pa je minil sončni mrk **11. avgusta 1999** in kaj od vsega tega so videle moje oči?

S Koga smo krenili na pot proti Goričkemu že zjutraj ob 7. uri. Bilo je oblačno, včasih je padla tudi kakšna kapljica dežja. Nič kaj obetavno vreme za opazovanje Sonca. Kljub slabemu vremenu pa je bila cesta proti Hodošu kar bolj obljudena kot običajno. Seveda, Goričko je bilo tisti dan slovenska Meka. Po kasnejših poročilih je bila menda tisti dan na tem območju četrtina vsega slovenskega prebivalstva, zato ni čudno, da je v gostilnah po Goričkem zmanjkalo hrane... Sami smo prišli na Hodoš že ob 9.

uri, deževalo pa je prav toliko, da brez dežnika nisi mogel nikamor. Tukaj sončnega mrka že ne bo! Naslednji cilj je bila Madžarska. Ker smo imeli časa še dovolj, bi nam bil dosegljiv skoraj vsak kraj na Madžarskem, kjer naj bi bil viden popoln sončni mrk. Vprašanje je bilo samo, kje bo to dopuščalo vreme. Torej Szombathely ali Keszthely, mogoče celo Tihany. Prevladalo je slednje, saj imam na severni del Balatona lepe spomine, hotel pa sem opazovati 'konec sveta' sedeč na robu vulkanskega kraterja (Tihany) ob tem zanimivem jezeru. Pa tudi vreme je kazalo, da bo Balaton kar dobra izbira. Prijetne, predvsem pa ravne madžarske ceste so bile kot ponavadi prazne, le kakšen Slovenec (iz prav vseh koncev Slovenije) je hitel po njih svoji dogodivščini naproti. Tako smo v Keszthely (mesto ob robu Balatona, najbližje slovenski meji) prispeli že ob pol enajstih. Tam pa šok: če so bile ceste prazne, tega ni bilo mogoče trditi za samo mesto in

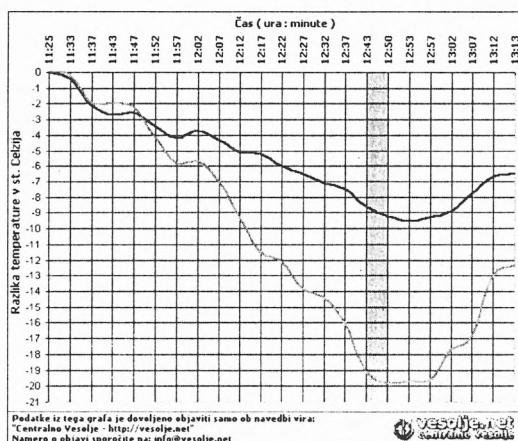

pa za cesto ob severni obali Balatona. Vse polno (menda se je ob obali Balatona tisti dan zbralo okrog 4(!) milijone ljudi), ljudje so imeli na nosu očala, primerna za ogled mrka, okoli vratu obešen fotoaparat in kamero, marsikateri pa je držal v roki tudi kakšno pločevinko piva, saj žejen ne moreš dočakati 'apokalipse'...

Nadaljevanje poti do Tihanyja je bila tako le pobožna želja in ustalili smo se na prijetnem počivališču nekaj kilometrov iz Keszthelya. Balaton je bil kot na dlani, vreme pa lepše: brez oblakov! Ostalo je samo še čakanje na začetek sončnega mrka. Naša družina je hitro našla družbo: prijetno skupinico mladih iz okolice Celja. Potovali so že drugi dan,

prespali pa so na poti v avtomobilu. Ni kaj, pravi zagreteži.

Opazovanje delnega sončnega mrka je hitro minilo. Zanimivo je bilo predvsem ohlajanje okolice in marsikateri junak v kratkih hlačah je spremembo hitro opazil. Kako se je temperatura spreminjala, je vidno iz grafa:

Zgornja črta prikazuje padec temperature v senci, spodnja pa na soncu.

Res je, da je temperatura merjena na Goričkem, res pa je tudi, da ob Balatonu ni bilo kaj dosti drugače.

Ko se je bližal čas popolnega sončnega mrka, je vzdušje okrog nas doseglo višek. Počasi so se pričele prižigati luči ob cestah, prav tako so začeli svetiti svetilniki ob jezeru. Prihajala je tema sredi belega dneva, prihajal je 'konec sveta'... V trenutku se je začelo dogajati: biseri, pa Briljantni prstan, vmes pa ooohhhh in aaahhhh iz naših ust, pa korona, ki je opasala zakrito, temno stran Lune.

"Poglej to, pogledaj zvezde, poslušaj tole, a vidiš tisto..."

Minuta in pol je minila, kot bi mignil. Minil je tudi 'konec sveta'.

Deset minut po koncu popolnega mrka smo na parkirišču ostali samo še posamezniki. Zbirali smo vtise. Kaj se je sploh dogajalo? Čudna svetloba, ki je nastopila pred samim mrkom, je prinašala neko vznemirjenje. Ni bil dan, pa vseeno je bilo Sonce s prostim očesom in

brez očal tako, kot vedno do sedaj. Potem pa poltema in namesto Sonca le črna luknja obdana z modrikastim pajčolanom. Tišina in mir, vznemirjeni ljudje. Naj si še tako pripravljen na tisti trenutek, te vseeno stisne. Strah? Do takega nebesnega pojava enostavno ne moreš ostati ravnodušen. Isto bodo opazovali naši vnuki leta 2081, ko nas več ne bo...

Konca sveta ni bilo, preložili so ga za drugo priložnost. Pozneje, po popolnem sončnem mrku, delnega mrka ni nihče več opazoval. Vsem se je mudilo jest, kajti sončni mrk zna kar precej utruditi človeka... Priložnost za originalen madžarski golaž z "galuškami" (na debelo ribana kaša), obisk že domačega mesta Keszthely in pot domov...

Zdaj pa še nasvet za vse tiste, ki se boste kadarkoli in kjerkoli udeležili popolnega sončnega mrka: ne nosite s sabo fotoaparatorov in kamere. Mrk je tako čudovit dogodek in traja tako malo časa, da je ta čas škoda zapraviti za fotografiranje in snemanje. Sam sem naredil prav to napako in moj naslednji popolni sončni mrk bo minil brez teh pripomočkov. Ob naslednjem (če bo le kjerkoli v Evropi) hočem uživati.

Viri: Graf – Centralno Vesolje, <http://vesolje.net>
 Fotografije: Simon Zajc, Albin Zajc (posnetek obzorja)

Sončni mrk za svojo dušo in za vas obiskal...

Ivan ŠKRLEC ml.

VARNA VOŽNJA V ZIMSKEM ČASU

Kljub večkratnemu pojasnjevanju predpisov o potrebni zimski opremi in vožnji v zimskih razmerah opažamo, da vozniki še zmeraj niso seznanjeni z določili Zakona o varnosti cestnega prometa, zato vas z njimi še enkrat seznanjamo.

Varna vožnja v zimskem času zahteva od voznika in vozila določene aktivnosti. Vozilo je potrebno tehnično urediti in ga pripraviti za vožnjo v zimskih pogojih. Voznike opozarjam, da svoje vozilo uredijo, oziroma opremijo z zimsko opremo.

V 100. Členu Zakona o varnosti cestnega prometa je navedeno:

»Pozimi, v zimskih razmerah morajo biti motorna vozila opremljena s predpisano zimsko opremo. Z denarno kaznijo 20.000,00 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo 100. Člena.«

Zimske razmere so opredeljene kot razmere, ko se začne ob sneženju sneg oprijemati sneg vozišča ali ko se pojavi poledica. Trajajo do tedaj, ko pristojna služba za vzdrževanje cest sporoči, da je cesta ali odsek vozil primeren za promet vozil.

Zima je opredeljena kot obdobje med 15. novembrom in 15. marcem naslednjega leta.

V tem času bomo policisti izvajali preventivno akcijo »VARNA ZIMSKA VOŽNJA«, katere namen je opozoriti vse voznike motornih vozil na varno vožnjo v zimskih razmerah. Namen kontrole motornih vozil bo ugotavljanje tehnične sposobnosti motornega vozila za zimsko vožnjo, pri čemer bo poudarek na gumah, lučeh in zavornem sistemu. Poseben poudarek bo dan pregledu zimske opreme vozila.

OPOZORILO:

Zimska oprema motornih in priklopnih vozil je navedena v 94. členu Pravilnika o dimenzijah, skupnih masah in osni obremenitvi vozil ter o osnovnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati naprave in oprema na vozilih v cestnem prometu (v pripravi je novi pravilnik).

- *pnevmatike za zimsko rabo (M+S) na pogonskih kolesih ali radialne pnevmatike na vseh kolesih ali pnevmatike z letnim profilom, če ima vozilo v opremi verige za pogonska kolesa. K zimski opremi tovornih avtomobilov in avtobusov sodi še lopata.*
- *na pnevmatikah za zimsko rabo morajo biti žlebovi tekalne plasti pnevmatike po obsegu in globini široki najmanj 4 milimetre. Na vozila ni dovoljeno namestiti pnevmatik z žebli.*

Na območju KS Kog je potrebno v cestnem prometu opozoriti na dve nevarnosti. Prva nevarnost je ovinek v Jastrebcih, kjer ob vozišču poteka betonski zid, preglednost na tem delu pa je minimalna. Nevarnost predstavlja predvsem za pešce oz. šolarje, ki hodijo po tej poti v šolo.

Druga nevarnost preti na avtobusnem postajališču na Kogu, kjer čakajo otroci na avtobus. Samo postajališče je na izredno nepreglednem ovinku, zato moramo vozniki še posebej paziti na naše najmlajše.

Starše prosimo, naj se z otroci pogovarjajo o nevarnostih v cestnem prometu in naj jih s svojim zgledom vodijo na varno pot v cestnem prometu!

*Vodja policijskega okoliša:
Miran ČAGRAN*

UČENCI IN STARŠI SMO USTVARJALI SKUPAJ

V torek, 7. decembra, smo bili starši povabljeni v šolo. Učiteljice in otroci so nam želeli pokazati nekaj možnosti za lepše preživljanje prostega časa in družinsko pripravo na praznike.

V pričakovanju nečesa novega in lepega se nas je zbrala velika večina. Najprej nas je pozdravila učiteljica Anica Pevec, za njo pa je besedo povzela pedagoginja Kristina Podgorelec, ki je bila tudi voditeljica aktivnosti. Zatem smo se razdelili v pet skupin ali kakor pravimo zadnje čase – učnih delavnic:

- skupino za vezenje
- skupino za peko peciva
- skupino za izdelovanje okraskov
- skupino za izdelovanje novoletnih voščilnic
- skupino za izdelovanje priložnostnih daril.

Vsaka skupina je imela svojega vodjo, ki nas je usmerjal.

Pri izdelovanju novoletnih voščilnic nas je v svet ustvarjanja popeljala učiteljica Nevenka Jambriško. Predstavila nam je nekaj že izdelanih, na voljo pa smo imeli tudi knjigo z različnimi primeri. Po začetni zadregi in strahu staršev češ: mi tega vendar ne znamo, je delo ob prijetni glasbi steklo kar samo od sebe. Ne bi mogli reči, kdo je bil bolj priden in vnet za delo. Tako mame in atek Joško kot naša deca, smo izrezovali iz različnih barvastih kartonov, barvali, »sprejali« z lakom, lepili,... dobri dve uri. In na koncu smo bili (vsaj starši) prijetno presenečeni nad svojimi izdelki. Pod bolj ali manj spretnimi prsti in prstki so namreč nastale čudovite čestitke.

V skupini, ki jo je vodila mama Sonja Škrlec smo izdelovali priložnostna darila. Ob delu je bilo nekaj smeha in dobre volje, pa tudi malo stokanja, saj smo se starši hoteli izkazati pred svojo deco. Govorili smo jim, naj pazijo, da ne bodo popackali materiala, narobe izrezali kartona, ..., čeprav se je nam dogajalo isto. Starši pač ne moremo iz svoje kože in bi radi imeli pri svojih otrocih

glavno besedo. No, uspelo nam je izdelati Božička, pa škatlo za svinčnike in tudi sliko smo že skoraj uokvirili, pa nas je čas prehitel.

Tudi skupina, ki je izdelovala okraske za jelko, je imela polne roke zanimivega dela. V pomoč in za kakšen dobrodošel nasvet nam je bila na voljo učiteljica Danica Zorec. Ob delu smo se tudi zabavali in napravili čudovite okraske. Z njimi smo okrasili veliko jelko. Kako lepa je bila! In to brez enega kupljenega okraska.

Udeležili smo se delavnic peka peciva v šolski kuhinji. Pripravljali smo predvsem praznična peciva, saj prihajajo med nas družinski prazniki.

Sodelovali so otroci in ne smemo pozabiti še na dva očeta, ki sta veselo nudila svoje dobre ideje.

Pomagala nam je tudi kuharica Alenka, ki je imela zraven svojega dela še čas za nas. Vodja skupine je bila Karolina, ki je seboj prinesla dobre praznične recepte, predvsem za naše najmlajše, ki so se z modelčki veselili po testu. Mislim, da smo starši in otroci z lepim občutkom odšli iz kuhinje in ponudili svoje dobrote ostalim ustvarjalcem.

V delavnici vezenja je učiteljica Anica že naredila lepe osnutke na prtičke, ostale vzorčke so izdelali starši in otroci sami. Med njimi je bil fant, ki je spretno in veselo prijel za iglo in nit. Nazadnje so svoje izdelke razstavili še drugim navzočim.

Ustvarjali – se pogovarjali – se šalili, pa tudi nekaj naučili smo se dobri dve uri, ki sta hitro minili. Vse skupine smo se zbrale na hodniku ob okrašeni smreki, izdelanih predmetih in pecivu, ki je ves čas že dišalo po šoli.

Mislim, da smo bili vsi zadovoljni, saj se nam je to videlo na obrazih. Čeprav vsi nekam hitimo in nimamo časa so takšna srečanja – delavnice nekaj lepega, ki ostane v spominu učencem in nam staršem.

Pobudnikom hvala!

*Nevenka ŽGANEC
Alenka MLINARIČ*

NAŠI NAJMLAJŠI

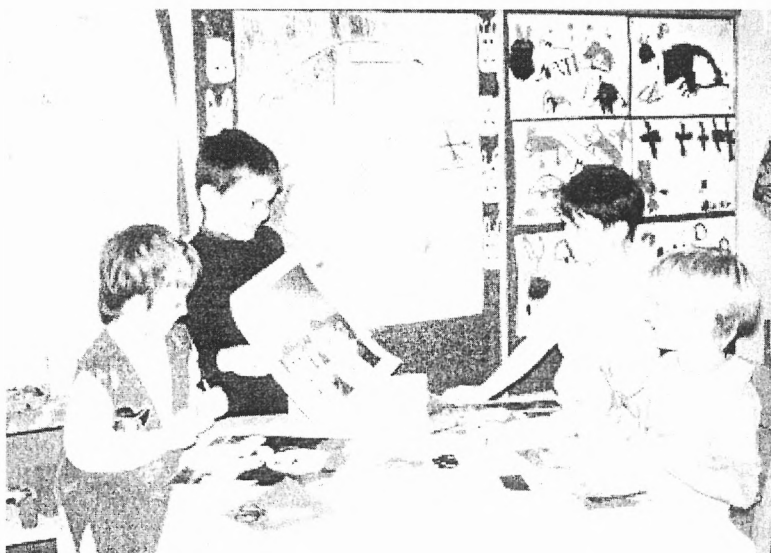
Obiskali smo naše najmlajše v vrtcu, ki imajo tudi v mrzlih zimskih dneh polne roke dela. Še posebej sedaj v veselem decembru, polnem pričakovanj.

- *Vključeni so že drugo leto v projekt »ZDRAV VRTEC« z nosilno nalogo »ZDRAVA PREHRANA«.*
- *V letošnjem letu pa so bili tudi izbrani za uvajanje KURIKULA – v prihodnjih dveh letih.*

Zaradi premajhnih prostorov in pomanjkljive opreme je še delo na ta nov način otežkočeno. Želijo si večjih prostorov in primerne opreme.

VVE KOG – starejša skupina

*Zima, zima bela,
ne, ne bo nas vzela,
saj vsak nekaj dela,
lepa bela smrečica
nam vsem veselje da.*

*Poglejte ga junaka,
je delal dva snežaka,
veselo se smeji,
še zime konec ni.*

*Joj, ptiček te zebe?
Pa pridi sem k nam,
da jesti ti dam.
Ko zime bo konec
in toplo bo spet,
boš prišel k nam pesmi pet.*

Marija ŠTAMPAR

VVE KOG-mlajša skupina

*Mi vaši najmlajši smo,
pesmice radi pojemo,
z gibanjem jih prikažemo
in se veselo zabavamo.*

Hilda PLOHL

PRVE SNEŽINKE

Nekega jutra, ko sem se zbudil, sem zagledal skozi okno nekaj belega. Zunaj so poletavale male bele snežinke in vse naokrog je že bilo pokrito s tanko belo odejo. Zelo sem se razveselil. Juhuhu, ko pridem domov iz šole, se bom lahko že šel smučat. Z bratom in sestro se bomo kepali in naredili snežaka! O, da bi že minil ta dopoldan!

Pouk se je vlekel kot kača, ni in ni ga bilo konec. Gledal sem skozi okno. Snežinke so bile vse bolj drobne in sproti so se topile in kmalu je začelo deževati. Postajal sem vse bolj žalosten, saj je sneg izginjal in kmalu ni bilo več sledu o njem.

Zdaj se več ne veselim prvega snega, ker se vedno stopi in steče v zemljo.

Andrej Žibrek
3. razred

MAMA

Moja mama je lepa in postavna ženska. Ima tudi lep glas, vede se lepo. Če ji kdo reče grdo besedo, je žalostna. Vse vedno načrtuje. Odloča se dobro, včasih tudi ne. Kdaj naredi tudi kakšno napako. Njena napaka je, da me včasih kam ne pusti. Pri njej mi je najbolj všeč, da je potrpežljiva in da me ima rada.

Sebastjan Zadravec
4. razred

PAPAGAJA POŽRE MUCA

Nekega dne je živel papagaj, ki je bil nadvse srečen. Letal je od hiše do hiše, od države do države. A ni bil tako srečen, kot je bil videti. Ni imel nobenega prijatelja, a počasi se je tudi tako preživljal.

Ko si ga je hotel poiskati, je srečal majhnega škrate. Škrat se ga je močno prestrašil in zbežal. Ko je tako letel, je naenkrat zagledal vrano. Ta se mu je nasmehnila, ker ji je bilo

všeč njegovo perje. Odletela je z drevesa in mu z repa spulila pero. Papagaj ni ničesar čutil in je odletel dalje. Ker je bil že zelo utrujen, je sedel na streho neke hiše. Muca, ki je prišla na streho po svoje kosilo, ptičje mladiče, ga je takoj zagledala. Dobrotljivo se mu je nasmehnila. Ko se mu je približala, se je v trenutku znašel v njenem trebuhu.

Tako se je nekega dne zgodilo s papagajem. Od takrat so papagaji postali bolj previdni in ne zaupajo več mačkam.

Ana Munda
3. razred

PRVE SNEŽINKE

Nekega jutra, ko sem se zbudila, sem zagledala prve snežinke. Padale so nežno iz majhnega oblaka, ki je sedel nad nami. Ko sem videla snežinke, sem takoj skočila k oknu in sem jih opazovala. Plesale so in se smejale. Odprla sem okno, pogledala sem skozi in prve snežinke so se mi nežno dotaknile obraza. Nisem mogla verjeti svojim očem, da drobne snežinke res padajo na zemljo. Takoj sem se oblekla in hitro skočila skozi vrata. Na roke sem si nataknila rokavici in ga takoj kotalila v lepo majhno kepo. Mama me je odpeljala v šolo. Po malici smo opazovali, koliko ga je že zapadlo. Po končanem pouku smo se že kepali in bilo je res super.

Anita Kelemina
4. razred

KRATKOTRAJNO PRIJATELJSTVO

Živela sta Igor in Mojca, ki sta bila zelo dobra prijatelja. Skupaj sta hodila v šolo in na sprehode. Imela sta se zelo rada. Nobeden ni imel mame in očeta. Živela sta sama s sestrami, dedki in babicami. Vsak dan so se pogovarjali o mami in očetu. Neko jutro sta šla Igor in Mojca na sprehod na travnik. Na travniku pa sta se čez nekaj časa začela prepirati. Potem sta se nehala prepirati in sta si drug drugemu oprostila. Ko sta

nabrala nekaj rož, sta se odpravila domov. Doma je bil Mojčin stric. Povedal ji je, da se bosta odselila zelo daleč. Mojca je bila tako žalostna, da so jo oblile solze. Tudi drugi so bili žalostni. Poslovili so se, Igorjevega in Mojčinega prijateljstva je bilo konec.

*Petra Kikl
3. razred*

OČKA

Moj očka je lep. Vede se spoštljivo do drugih ljudi. Do mene čuti ljubezen, kakor jaz do njega. Včasih zelo veliko razmišlja. O mnogih stvareh odloča tudi on. Pri njem me moti to, da je veliko zdoma. Toda samo včasih in ne vedno. Zato ima napak malo. Najbolj všeč pa mi je pri njem, da me ima rad, kakor jaz njega.

*Luka Kutnjak
4. razred*

ZIMA

Haha,haha,
Zima je prišla.
Otroci se je vesele,
Po sanke brž hite.

Dol po bregu juhuhu,
Do večera nas ne bo domu,
pa tokrat še kakšen štos,
čisto zmrznil mi je nos.

*Martin Plemenič
3. razred*

JOJ, KJE SEM ?

Nekega dne sem se odpravil v gozd po kostanje. Ko sem nekaj časa hodil, sem zagledal senco. Zelo sem se prestrašil in zbežal v gozd.

V gozdu sem opazil, da sem se izgubil. Spomnil sem se, kaj smo se učili v šoli. Pogledal sem na krošnjo drevesa in ugotovil, kje je sever. Šel sem v tisto smer, kjer so bile veje daljše in drevesa poraščena z mahom.

Ko sem prišel domov, sem bil zelo prestrašen. Povedal sem, da sem se izgubil in kako sem se znašel. Mama je rekla, da že veliko znam.

*Primož Pukšič
3. razred*

STRAH PRED MIKLAVŽEM

Starši so me spraševali, če vem, kaj je šestega decembra. Seveda, takrat nas obišče Miklavž. Kmalu je ta dan tudi prišel. Zunaj je bila tema in na vratih se je zaslišalo močno ropotanje z verigo. Ata je pogledal, kdo neki tako ropota. Vprašali so ga, če so prišli k Ivančokovim. Ata jih je povabil v hišo. Prvi je vstopil sveti Miklavž, za njim so prišli angeli s košem daril in za njimi velik, črn vragec. Zelo me je bilo strah. Sveti Miklavž me je vprašal, kaj znam moliti ali zapeti. Zapela sem jim lepo pesem. Nato so me spraševali, če ubogam starše, ali sem v šoli poredna,..... Odgovorila sem jim, da ubogam in sem pridna. Razdelili so darila in odšli. Bila sem zelo vesela.

Tanja Ivančok
3. razred

ZIMA

Zima vesela,
zima ledena,
že v novembru
k nam prihitela.

Drsamo se, kepamo,
tudi sankamo in smučamo.
S hriba Anja se spusti,
a Polona pri hiši
vzame smuči.

Potok zmrznil je,
hitro na drsanje,
sneg zdaj zapadel je,
čas za veselje je.

Ana Munda
3. razred

SNEŽAK

Otroci smo na hribu se dobili,
da bi snežaka naredili.

Beli možič je vedno večji
a še vedno ni gotov,
dolgo bomo še gradili
preden šli bomo domov.

Še korenček, da bo nos,
čevljev nima, naj bo bos.
Metlo v roko, pisker na glavo,
tak šel bo znani na zabavo.

Luka Kutnjak
4. razred

OBISKAL ME JE BOŽIČEK

Zgodilo se je lansko zimo. Zunaj je bil sneg, v hiši pa je bilo prijetno toplo. Na božični večer smo vsi skupaj okrasili smrečico z okraski in raznobarvnimi lučkami. Otroci smo šli brž v posteljo, da bo lahko prišel Božiček in nam pod smrečico nastavil darila. Jaz sem bil prepričan, da darila nastavita ata in mama, a sem bil tiho zaradi brata in sestre.

Bilo je sredi noči, ko me je zbudilo nekakšno cinglanje. Počasi sem izlezel iz postelje in opazil, da prihaja glas iz dnevne sobe in da je pri smreki neka senca. Hotel sem se skriti, toda prepozno, senca me je opazila. Bil je Božiček. Zbral sem pogum in stopil naprej. Stari mož je bil videti prijazen. Povedal mi je, da mora še obiskati veliko otrok in izpolniti njihove želje. Takrat sem opazil pakete in šel tja, ko pa sem se spet ozrl, Božička ni bilo več. Škoda sem pomislil, še toliko stvari bi ga rad vprašal.

Zjutraj nisem nikomur povedal, kaj se je ponoči zgodilo, saj vem, da mi ne bi verjeli. Jaz pa vem, da je res in nikoli ne bom pozabil, da Božiček res živi.

Andrej Žibrek
3. razred

NEKOČ JE BILO DRUGAČE

Časi se spreminjajo in mi z njimi. Naj bodo časi boljši ali slabši, takšni, da nas združujejo ali ločujejo, vedno bo ostala potreba po človeškem. Nekoč so imele stvari drugačen pomen, nekatere stvari, ki danes ne pomenijo ničesar več, so bile včasih zelo važne. Pa vendarle si pretekli in današnji čas podajata roko. Iz minulih zahtev so se spletle nove. Da le ne bi bilo tako kot je bilo, da bi prevladalo novo.

S takimi in podobnimi mislimi in idejami so kogovski upokojenci ustanovili v svojih vrstah 25- članski mešani pevski zbor in 16- člansko folklorno oz. plesno skupino. Pevski zbor želi s pesmijo obuditi stare ljudske pesmi, ki so jih prepevali ob kopanju vinogradov, košnji trave, žetvi in na kolinah. Folklorna skupina pa želi prikazati stare plesne, ki so jih plesali na gostijah, kožuhanju in pri prešanju grozdja, skratka pri vseh kmečkih opravilih, na katerih so se družili in zabavali.

Skupini sta nastopali na letošnjem 15. srečanju upokojencev občine Ormož, ki je bilo letos organizirano na Kogu. Po dogovoru z predsednikom KS Kog g. Zdravkom Hlebcem in s Turističnim društvom Kog, skupini nastopata pred raznimi turističnimi skupinami, ki obiščejo naše kraje.

Obe skupini sta si v tem letu kupili obleke, v katerih nastopata. Društvo upokojencev Kog se v imenu pevskega zbora in folklorne skupine zahvaljuje vsem, ki so sponzorirali oz. prispevali sredstva za nakup oblek. To so:

Foto: Š. Hožyan

- Kulturno društvo Kog - 30.000 SIT
- Združena lista soc. dem. Ormož - 20.000 SIT
- Demokratična stranka upokojencev Ormož - 20.000 SIT
- Liberalna demokratična stranka Ormož - 20.000 SIT
- Zeleni Slovenije - 5.000 SIT

Še enkrat hvala vsem!

Pri vsem tem je prihajalo tudi do nerazumevanja naših težav, predvsem pri nekaterih mlajših krajanih. Ti so namreč mnenja, da naj upokojenci čakajo edino še na smrt, vse drugo pa je treba prepustiti v odločanje mlajšim. Upokojenci dobro vemo, da je lažje prepoznavati in priznavati tuje težave. Navsezadnje se mladi ne zavedajo, da vse neprijetno ostaja, nekje preži na nas in čaka primeren trenutek, ko se vendar moramo soočiti z njim. Prej ali slej nastopi čas oz. trenutek, ko smo prisiljeni biti človeški.

Tajnik DU Kog
Konrad KOLARIČ

ZBIRANJE STARIH ORODIJ IN NAPRAV (STARIN S KOGA)

Društvo upokojencev Kog ima v svojem načrtu med drugimi aktivnostmi tudi zbiranje starih orodij, ki bi jih razstavili v Košarkini hiši. Poskušali bomo urediti gospodarski del prostora Košarkine hiše za muzej:

- vinogradništva
- sadjarstva
- čebelarstva

Vse starine bomo ustrezno uredili, opremili s podnapisi lastnikov, z letnico in mogoče še s kakšno zgodbo.

Prosimo vse krajanе, posebej pa starejše člane, da doma pregledate predmete in jih razstavite na skupnem prostoru. S Pokrajinskim muzejem se dogovarjamo za primerno razporeditev v prostoru. Pričakujemo, seveda, vaš prinos strojev in orodij, da bi imeli Kogovčanom in tudi turistom, ki prihajajo na Kog, čimprej kaj pokazati. Obljubljeno imamo že staro prešo, nekaj vinogradniških naprav, vetrnjak in še kaj.

Pokličite na telefon **Luci Ivana – 717-566** – in vaš prispevek bomo odpeljali na Kog.
Hvala vsem, ki boste darovali ali začasno odstopili svoje predmete.

***Vsem krajančkam in krajanom želim vesele Božične praznike, vse najlepše v novem letu 2000,
predvsem pa obilo zdravja.***

*Predsednik DU Kog
Ivan LUCI*

GASILCI OB IZTEKU LETA 1999

Le nekaj dni nas še loči do izteka tega leta. Mnogi si v tem času zastavljamo vprašanje, ali je bilo leto uspešno ali ne.

Gasilci lahko trdimo, da je letošnje leto kljub nekaterim težavam v društvu minilo dokaj uspešno. Uspeh je že to, da v tem letu ni bilo nobenega požara v krajevni skupnosti. Udeleževali smo se raznih srečanj in prireditev, udeležili pa smo se tudi občinskega tekmovanja. Samo tekmovanje je bilo za gasilce pionirje zelo uspešno, saj so se od štirinajstih ekip uvrstili na odlično četrto mesto. Tudi člani so bili na tekmovanju uspešni.

V mesecu juliju smo zaradi problemov v društvu zamenjali vodstvo. Dolžnost predsednika društva je prevzel Ivan Kutnjak, tajništvo Anton Rizman, delo blagajničarke pa Andreja Keček. Poveljnik društva je ostal Nenad Žibrek. Novo vodstvo so že čakale prve naloge. V tednu turizma smo se vključili v prireditve, ki so potekale na Kogu. Ob tej priložnosti smo prikazali vajo: reševanje ljudi iz objekta v slučaju požara. Pred zimo smo imeli nekaj delovnih akcij, sedaj pa potekajo priprave za nabavo nove opreme ter izobraževanje.

Krajanе KS Kog obveščamo, da do nadaljnjega ne moremo dovažati pitne vode za uporabo z gasilsko cisterno, saj nam zakonski to ni dovoljeno.

Ob koncu tega pisanja bi se vsem krajanom KS Kog zahvalil za kakršnokoli pomoč, ki ste jo, ali pa jo še boste nudili našemu društvu. Le tako lahko namreč obstajamo in uresničujemo naše zadane naloge.

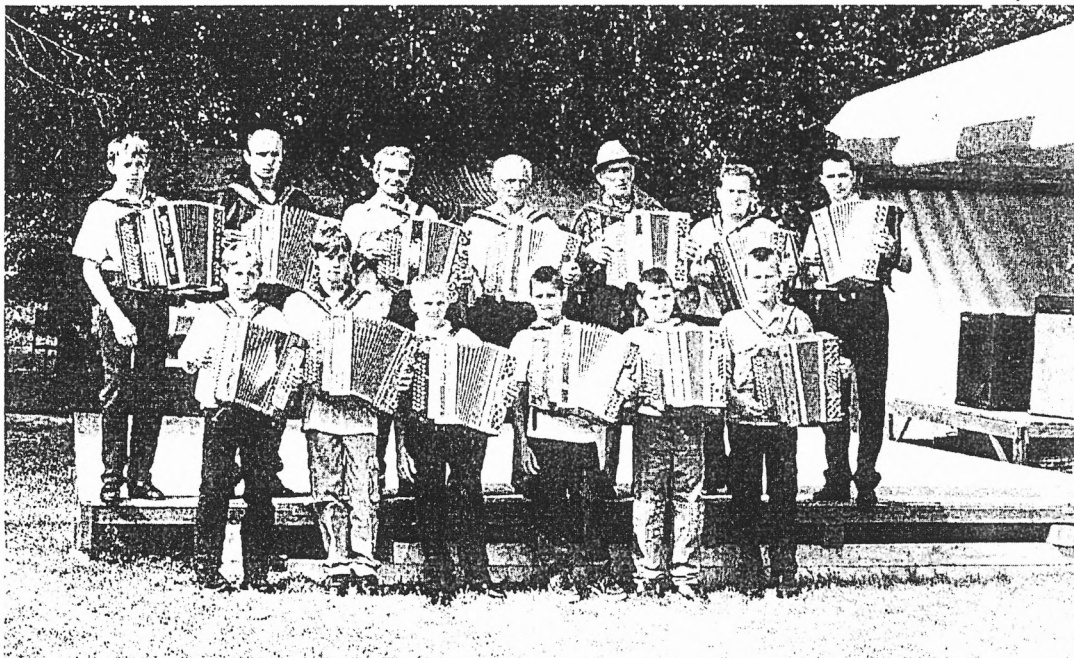
Vesele Božične praznike ter uspešno novo leto 2000 Vam želimo Gasilci PGD Vitan-Kog!

Jožko KOLARIČ

TEDEN TURIZMA 99 IN TURISTIČNO DRUŠTVO KOG

Največja aktivnost Turističnega društva Kog v tem letu je bil spet Teden turizma in prijateljstva od 22.-29. avgusta 1999, vendar tokrat v malo drugačni obliki kot lani. Organizator je bilo poleg turističnega tudi Gasilsko društvo Vitan-Kog, katerega člani so bili pripravljeni prevzeti velik del organizacijskega in izvedbenega dela dneva gasilcev v petek, 28.8. in zaključnega dneva v soboto, 29.8.1999. Ostale dni so organizirala ostala kogovska društva (Lovska družina Kog, Društvo upokojencev »Zarja«, Športno društvo Kog), kogovski "vikendaši" in udeleženci mladi s Koga.

Foto: Š. Hozyan

Kako so potekali posamezni dnevi naj vsak sam ocenjuje, žal pa lahko ugotovimo, da je bilo na prireditvah premalo domačinov.

Financiranje tedna turizma s strani TD Kog je bilo naslednje:

- dotacija iz občinskega proračuna 400.000,00 SIT
- stroški za različne materiale (meso, sok, vino, potrošni material) 335.000,00 SIT
- nakazilo Gasilskemu društvu za izvedbo vaje v petek 65.000,00 SIT
- ostalo TD Kog 1350,00 SIT

Finančne prihodke in odhodke iz prilivov, prodaje in drugih stroškov je prevzelo in pokrilo Gasilsko društvo Vitan-Kog.

Ostale aktivnosti Turističnega društva so bile:

- udeležba na simpoziju o razvoju turizma v Ljubljani, ki ga je organiziral Državni svet,
- ocenjevanje kogovskih vin v mesecu aprilu,
- zasaditev trikotnikov z vrtnicami,
- organizacija in vodenje nekaj skupin turistov po Kogu.

Vesele praznike in srečno, zdravo ter uspešno Novo leto 2000 vam želi

Turistično društvo Kog

STATISTIČNA KRONIKA ZA OBMOČJE KRAJEVNEGA URADA KOG ZA LETO 1999

Vsako leto v mesecu decembru opravljajo povsod razne inventure, zbirajo podatke in delajo zaključke o dogajanjih na raznih področjih dejavnosti.

Tudi mi vas želimo seznaniti s posameznimi statističnimi podatki za območje Krajevne skupnosti Kog.

Vsi navedeni podatki veljajo za obdobje od 01.01.1999 do 10.12.1999.

Prebivalci po spolu in naseljih:

Naselje	Ženske	Moški	Skupaj
Gomila pri Kogu	85	96	181
Jastrebc	90	91	181
Kog	129	138	267
Lačaves	66	70	136
Vitan	44	46	90
Vodranc	78	70	148
Skupaj	492	511	1.003

V tem obdobju je bilo rojenih le 5 otrok (vsi moškega spola).

Zadnji je bil rojen 02.08.1999.

Umrli krajan:

Umrli doma	Umrli drugje	Skupaj
7	6	13

Prijave oziroma odjave stalnega prebivališča:

Prijave:	Moški – 14	Ženske – 15
Odjave:	Moški – 13	Ženske – 12

Število krajanov, ki so bili v letu 1999 stari nad 70 let:

Naselje	Ženske	Moški	Skupaj
Gomila pri Kogu	9	6	15
Jastrebc	18	9	27
Kog	26	7	33
Lačaves	9	7	16
Vitan	6	1	7
Vodranc	14	7	21
Skupaj	82	37	119

Foto: Š. Hozyan

Najstarejša krajana sta:

- Smodič Bolfenk, Kog 22 je letos dopolnil 93 let
- Grubič Marija, Gomila pri Kogu 35 pa je letos dopolnila 95 let.

V tem obdobju so bili trije krajan odpušeni iz državljanstva Republike Slovenije (2 ženski in 1 moški).

Jože PRAPOTNIK

OBVESTILA

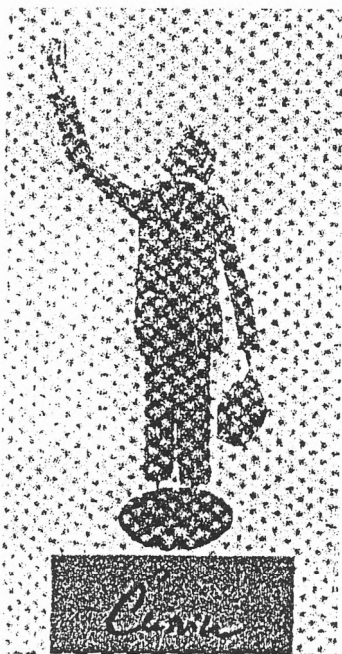
JAVNA DELA ZA LETO 2000

Turistično društvo Kog je za leto 2000 prijavilo javno delo »Izboljšanje turistične ponudbe in sodelovanje s sosednjimi krajevnimi skupnostmi«. Navedena dela so delno potekala že v letu 1999 v okviru KS Kog. Za naslednje leto so predvidena dela:

- izdelava turistične ponudbe na VTC 15 (vinska turistična cesta) in VTC 14,
- sodelovanje s ponudniki in izdelava skupne ponudbe,
- popis ponudnikov in pogojev sodelovanja,
- dokončna izdelava »Invalidske poti po Kogu«,
- sodelovanje pri prireditvah TD Kog,
- izobraževanje za potrebe turizma na Kogu,
- sodelovanje pri izvedbi projektov, ki potekajo na Kogu,
- delo v informacijski pisarni,
- pomoč pri pripravi muzeja v »Koškarkini« hiši,
- pomoč pri zapisovanju spominov starejših krajanov,
- priprava Tedna turizma in pomoč pri drugih prireditvah,
- sodelovanje s sosednjimi turističnimi društvi.

Predvideno je, da se zaposli en izvajalec s 6.stopnjo izobrazbe, 4 dni na teden, 12 mesecev.

Turistično društvo Kog

Dan vam je dan, kakšen bo, pa je odvisno od vas. Trudite se, da bi v novem tisočletju znali in zmogli živeti tako, da boste rekli: « Ja, življenje je lepo! »

*Mnogo miru v božičnem času in zdravja v letu, ki prihaja,
Vam iskreno želi*

Vinogradništvo in kletarstvo
Čurin-Prapotnik

POGOVOR Z VOLILCI IN KRAJANI

Občinski in krajevni svetnik Zdravko Hlebec bom imel od 1. 1. 2000 dalje ure za pogovor z volilci in drugimi občani vsak prvi ponedeljek v mesecu od 18 do 20 ure v prostorih KS Kog.

Vesele praznike vaš svetnik!

Zdravko HLEBEC

KZ ORMOŽ, Z.O.O.

ORMOŽ

Poslovalnica Vitani

Tel.: 062 716-041

Vsem članom zadruga in ostalim kooperantom želimo doživeti božično-novoletne praznike.
V novem letu želimo vsem obilno letino, dobrega sodelovanja, ki je pogoj za uspešno delo v prihajajočih časih.

Priporočamo se za nakup v zadružnih trgovinah in za odkup vseh kmetijskih pridelkov.
Skupni korak v novo tisočletje bo lažji z vašo zadrugo.

mini MARKET - MB bar

BALAŽIC Marijana s.p. Gomila 25, Kog 2276

Tel/fax 062 716-050; GSM 041 736-963

Mir in radost ob božičnih praznikih, ter srečo, zdravje in zadovoljstvo v letu 2000, želimo vsem krajankam in krajanom KS Kog.

Hvala za zaupanje – veselimo se Vašega obiska!

TURISTIČNA INFORMATIVNA PISARNA

Po usposabljanju preko javnih del sem si pridobil licenco za vodenje TIP za ponudnike na in ob VTC 15 in turiste, ki pri prihajajo na Kog. V kolikor ponudniki želite, da se vaša ponudba posreduje preko medijev, sodelujete v skupni ponudbi in želite turistom kaj ponuditi. Mi vaše želje posredujete na naslov:

Hlebec Zdravko Kog, 107 2276 Kog tel. Faks 717522

Ponudnikom, turistom in prijateljem iskrene čestitke v letu 2000!

**Vesele Božične praznike,
ter obilo zdravja in uspehov
v prihajajočem letu
Vam želi kmetija
"KEČEK"**

-PRODAJA BREJIH PLEMENIC
-PRODAJA ODOJKOV, BEKONOV
Tel.: 062 717-606

-Avtocerade, avtoprevleke
-tapeciranje stanovanjske
in gostinske opreme
-transparenti, reklamni
napisi, vizitke, baldahini,
predšotori iz PVC platna

Ivan Mlinarič s.p.

Tel.: 00386 (0) 62 713 7000

Fax: 00386 (0) 62 716-142

GSM 041 326-090

<http://mlinaric.virtualave.net>

E-mail: ivan.mlinaric@siol.net

Vitan 1, 2276 Kog

Prišel je ta pravljичni zimski čas,
ki nas neusmiljeno opozarja, da
se iztekajo zadnje ure starega leta.

To je čas stiskov rok, pogledov
v oči in toplih zavezujočih besed.
Rad bi izkoristil ta trenutek in se
zahvalil vsem, ki ste skupaj z nami
ustvarili nove delovne uspehe in
nam zaupali.

Želim Vam mirne praznične dni,
osebno srečo ter veliko uspehov
v letu 2000.

RADIJSKE ODDAJE

V okviru projektov, ki potekajo na Kogu je tudi organiziranje 6 radijskih oddaj ob sredah 15, 22, 29. decembra 1999 in 5, 12, 19. januarja 2000 med 16 in 17 uro na radio Ormož. Teme oddaj bodo sledeče:

- kdaj so mladi godni za prevzem kmetije .
- kakšno je kvalitetna partnerska zveza
- razlika v kvaliteti življenja v mestu in na podeželju
- je iskanje partnerja – partnerice konec 20. stoletja drugačna kot pri prejšnjih generacijah
- tri generacije pod isto streho
- kakšen človek bodi, da dobiš partnerja

Projektni svet

OKREPČEVALNICA

"Pumpa"
 MIHA SOK s.p.
 SREDIŠČE OB DRAVI
 TEL.: 062 711-403

**Krajankam in krajanom
 želim miren božič in
 uspešno ter zdravo
 novo leto 2000!**

GRADBENA DELA

Jastrepci 68, 2276 KOG
 Tel./ Fax: 062 716-288

ZADRAVEC JOŽE s.p.

**Želimo Vam vesele
 božične praznike ter
 srečo v novem letu
 2000**

PROJEKT IZBOLJŠANJE TURISTIČNE PONUDBE OB VTC 15

V okviru projekta je bila odobrena :

- obnova 25 vodnjakov
- izvedba etnološke delavnice
- izdelava označb na kolesarski in trim stezi
- postavitev smerokazov na razglednem stolpu
- ureditev igrišča za odbojko v mivki
- balinišče
- stoječi šah
- obnova kužnega znamenja v Gomili.

Dela morajo biti zaključena do konca aprila 2000

Zaradi zamika odobritve sredstev je prišlo do zamika nekaterih del vendar upam, da bomo zamujeno nadoknadili.

Zdravko HLEBEC

Naj iskrivost decembrskih
luči
polepša drobne trenutke v
mozaiku časa,
naj čarobnost zimskega ivja
zasenči vse črne misli,
naj toplina in iskrenost
besed
osrečujeta v novem letu
2000.

VZGOJA IN PRODAJA CVETJA
"PRAPOTNIK"

ZIMSKA SLUŽBA

Pogodbo za izvajanje zimske službe imamo s Plohl Vladom sp. Določena je prioriteta pluženja in organizirano nujno posipavanje.

Javne poti morajo biti splužene najpozneje 24 ur po zapadlem snegu, pluženje se prične, ko je zapadlo 15 cm snega.

Pluženje pred šolo je stvar šole oz. predhodnega dogovora z vodstvom šole.

Kar smo ta teden dogovorili.

*Predsednik sveta
Zdravko HLEBEC*

PLAČILO NAJEMNIN ZA GROBOVE

V letu 1999 je prišlo do spremembe pri plačilu najemnin za grobove zaradi naslednjih vzrokov:

1. Sprememba davka iz 6,5% v prvem polletju na 8% v drugem polletju
2. Zaradi obveznega izstavljanja računov za vsako polletje posebej
3. Zaradi izstavljenih položnic s strani KS Kog še pred občinskim odlokom o enotnih cenah v celi občini (cca 100 najemnikov)

Pregled obveznosti za leto 1999

Plačilo po ceniku KS s prometnim davkom		Novi cenik občine brez prometnega davka
Enojni grob	2.800,00 SIT	2.300,00 SIT
Dvojni	3.800,00 SIT	4.200,00 SIT

Obveznost plačila po novem odloku za		
1. polletje s prometnim davkom 6,5%		2. polletje s prometnim davkom 8%
Enojni grob	1.225,00 SIT	1.242,00 SIT
Dvojni	2.237,00 SIT	2.268,00 SIT

Vsi, ki ste plačali po prvih položnicah in po prvem računu za 1. polletje in po drugem računu za 2. polletje, bomo ob koncu leta preverili plačila in upoštevali morebitna preplačila pri izstavitvi računa za 1. polletje 2000.

Hvala za razumevanje in oprostite, ker ste se jezili in imeli morebitne poti in klice zaradi zmede pri spremembi načina obračunavanja najemnin za grobove.

*Predsednik sveta KS
Zdravko HLEBEC*

AVTOBUSNI VOZNI RED

Odhodi s Koga v Ormož

<i>Ura odhoda</i>	<i>v smeri Središče</i>	<i>v smeri Miklavž</i>
5:10	*	
5:20		*
6:10	* (tudi ob sobotah)	
7:05 (šolski)		*
8:35	*	
10:30		*
12:50		*
14:15		*
15:45		*
18:10	* (samo nedelje in prazniki)	

Odhodi iz Ormoža na Kog

<i>Ura odhoda</i>	<i>V smeri Središče</i>	<i>v smeri Miklavž</i>
6:35		*
7:55	*	
10:00	*	
12:15		*
14:40 (šolski)		* (pon. - čet.)
13:00 (šolski)		* (petek)
14:10	*	
15:15	*	
15:40		*
17:25	* (nedelja in prazniki)	
15:10	* (samo ob sobotah)	

»NOVICE« so bile ustanovljene na skupni seji KK SZDL Kog in KS Kog, dne 1. Decembra 1978. Prva številka je izšla 5. decembra 1978.

Odgovorna urednica: Slavica MUNDA
Uredniški odbor: Katja ČURIN, Ksaver MEŠKO in Milena OREŠNIK
Fotografije: Sonja KAMPLET-ROTAR
Računalniško oblikovanje: Ivan ŠKRLEC

Testna izdaja Novic na WWW: <http://ivanskrlec.virtualave.net/Novice/novice.htm>

Naklada: 320 izvodov.
 Izhaja priložnostno.